

Мавлид шариф (таржима)

05:00 / 14.03.2017 40584

Бисмиллаҳир Роҳманир Роҳим

Ўзининг сўнги Расулини оламларга раҳмат қилиб юборган Аллоҳ талога ҳамду санолар бўлсин!

Инсониятнинг саййиди, фаҳри коинот, Расулимиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга ва у зотнинг покиза оилаларига ҳамда фидокор асҳобларига дурудун саловатлар бўлсин!

Рабиулаввал ойида, хусусан ушбу ойнинг ўн иккинчи кунда мавлид маросимлари ўтказиш ва бу маросимларда мавлид асарларидан ва сўз усталарининг наъту мадҳларидан ўқиб, суюкли Расулмиз Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламнинг таваллуд ойларини тантали равишда ўтказиш мусулмон оламида тақрибан минг йилдан бери давом этиб келаётган анъаналардан бири ҳисобланади. Ислом оламининг ажралмас қисми бўлган жонажон Ватанимизда ҳам бу анъана ўзига хос услубда ўтказиб келинган. Бизда энг кўп тарқалган мавлид асари Жаъфар Барзанжий раҳматуллоҳи алайҳининг «Иқдул-жавҳар фи мавлиди ан-Набий ал-Азҳар» (Порлоқ юзли Набийнинг мавлидлари хусусидаги гавҳар маржон) номли асаридир. Бу китоб бизда шунчалик кенг тарқалганки, халқ ўртасида мавлид дейилса, фақат шу асар тушуниладиган бўлиб қолган.

Ёшлигимизда ушбу асарнинг бир қисмини ёдлаган эдик. Турли мавлид маросимларида уларни ўқиб юрар эдик. Кейинроқ уларнинг мазмунини ўрганишга ҳам қизқиш ортиб борди. Бу асарнинг бир қатор шарҳлари борлигини кўриб, уларни ўқигач, халқ орасида кенг тарқалган ушбу қасиданинг маъноларини кўпчиликка улашиш истаги туғилди. Чунки кўплаб йиғинларда анинг айрим бандлари ўқиб, тингланганда, уларда нима дейилаётганини на ўқувчилар, ва на тингловчилар тушунмаётганини кузатиб юрилар эди. Бу эса мавлид тушунчасига тамоман зид ҳолат эди.

Аллоҳнинг инояти билан бу йил Рабиулаввал ойида ушбу мавлид китобини қўлдан келганча таржима қилиш насиб бўлди. Ушбу камтарона уринишни Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг таваллуд ойларига бир тўхфа бўлишини умид қилиб, кейинроқ, Аллоҳ насиб қилса, керагича кенгроқ

шарҳлаб, сиз азизларга тақдим қилишни ният қилган ҳолда, ҳозирча бор таржимани эътиборингизга ҳавола қилмоқчимиз. Фикр ва мулоҳазаларингизни кутиб қоламиз.

Ўрни келганда шуни таъкидлаш жоизки, ушбу таржимада асар деярли сўзма-сўз таржима қилинган бўлиб, фақат айрим ўринларда баъзи изоҳлар берилган, холос. Шу боис, асардаги айрим хабарларнинг далиллари ҳам, уларнинг қанчалик илмий асосга эгаллиги ҳам ёритилмаган. Аллоҳ насиб қилса, китобни шарҳлашда бу жиҳатга алоҳида эътибор берилади.

Ҳасанхон Яҳё Абдулмажид

كِرَابٌ وَّ مَلَسَ وَّ لَصَّ مَّهْلَلًا لَّيْلَعُ كِرَابِيَّ وَ مَلَسِيَّ وَ يَلَصِيَّ نَمَلٌ دَعَسَ اَهُمِّيَعَنَ وَ هُنَّ جَلَا
عَلَّيَّ

Жаннат ва унинг неъматлари (Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламга) салоту салом, барака тилайдиган кишилар учун бахту саодатдир.

م-ي-ح-ر-ل-ن-م-ح-ر-ل-ه-ل-ل-م-س-ب

Меҳрибон ва раҳимли Аллоҳ номи билан бошлайман.

БИРИНЧИ АТР МУҚАДДИМА

هَالِوَا وَ هَالَانَا مَ يَلَعَتَا كَرَبَلَا ضَيَفَ اُرْدَتْسُمْ هِيَلَعَلَاتَا ذَلَامَسَابَ اَلْمَالَا اِيَدَتَبَا

Олий Зотнинг номи ила имлони бошлар эканман, У Зотдан бизга берган ва бизни эга қилган неъматлари устига яна файзу баракотларни мўл-кўл қилиб беришини сўрайман.

هَآيَاطْمَلِيْمَجَلْزَكُشَلْا نَم مَائِطْتُمْ هَئِيْنَهْ ةَغَائِسْ هُدْرَاوْم مِدْمَحَب يِّنْتَاو

Иккинчидан, чиройли шукр уловларига минганча, обгиридан олинган суви ютумли ва ҳазми енгил бўлган ҳамдларни айтаман.

Обгир – дарё ва анҳорлардан сув олишга мосланган махсус жой.

يَفِيْلَقْتَنْمُالْ ةَيْلْوَآلْ ةَمْدَقْتَلْبَابِ فَوْصَوْمْلْ رُوْنْلْ اِيْلَعْ مَلْسْ ةَو يِّلَصْ ةَو
هَابْجَلْ ةَمْيَرْكُلْ لَارْغُلْ

Илгарилик ва биринчилик васфи ила сифтланган, улуғвор бўлган порлоқ манглайларда, пешоналарда кўчиб юрувчи Нурга (Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга) саловату саломлар айтаман.

ةَبَاحْ صِلْ ةَمُغْيَو ةَيْوَبَّ نَلْ ةَرَهْ اَطْلْ ةَرْتْغُلْ اُصْحَيْ اَن اَوْضُرْ يِلْ اَعْتَهَلْ لْ اُحْنَمْتَسْ ةَو
هَالْ ةَو نَمَوْعَابْتْ اَلْ ةَو

Аллоҳ таолодан набавий, пок аҳли байтга хос бўлган ҳамда саҳобаю тобеинлар ва уларни дўст тутганларни ўз ичига оладиган розилигини тилайман.

طَطِيْحْ يَفِيْ ةَيْ ةَوغُلْ اَن مَّاطْفَحْ وَ ةَيْلْجَلْ ةَحْضْ ةَوْلْ اَلْبُسْلْ اِكْ ةَوْلْ سَلْ ةَيْ اِدَهْ ةَيْ دَجْتَسْ ةَو
هَاطْخْ وَ اِطْخُلْ

У Зотдан яна очиқ-ойдин, равшан йўлларда юришга ҳидоят қилишини ҳамда хатокорлик ўринларида ва йўлларида адашиб юришдан сақлашини ёлвориб сўрайман.

فِيْ رِّشْلْ اَبَسَّ نَلْ اَن مَّاطْ اَن ةَيْ رَقْبَعْ اَن اَسْحْ اَدُوْرُبِّيْ وَبَّ نَلْ اِدِلْ وَمْلْ ةَصْقْ نَم رُّشْنْ ةَو
هَالْجَبْ ةَمْ اَسْمَلْ اِيْلْجَحْتْ اَذْقَعْ

Мен ўша улуғ насабдан безакларини қулоқлар ўзига зийнат қилиб тақиб оладиган бир мунчоқ тизиб, набавий мавлид* қиссасидан гўзал ва ғаройиб бир чопон қилиб тарқатамоқчиман.

*«Мавлид» аслида туғилиш, туғилган вақт ва пайт деган маъноларни англатади. Бу сўз кўпинча Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг туғилишларига ва уни нишонлашга нисбатан ишлатилиб, кейинроқ шу йиғинларда ўқиладиган Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг сийратларига доир қисқача маълумотларни ўз ичига олган, маълум жанрдаги рисоалар учун ҳам қўлланиладиган бўлиб қолган. Бу ерда айнан шу маъно назарда тутилган.

هَلْ لِبَابِ الْوُقُوعِ وَالْوَحَالِ نَافِةٌ وَيَوَقُّوْنَ لِهَيْتِ وَقَوَّ وَ يَلِغَاتِ هَلْ لِبَابِ الْوَحْبِ نِيْعَتِ سَاوِ

Мен Аллоҳ таолонинг қудрат ва кучли қувватидан ёрдам талаб қиламан.
Зеро, Аллоҳдан ўзгада на қудрат, ва на қувват бор.

كِرَابٍ وَمَلَسَ وَوَلَّصَّ مُمَّهَلَلِ مَيْلِ سَتَوِّةَ الصَّوْنِ مِي دَشٍ فَرَعَبَ مَمِّي رَكُّوْلَا رَعَبَقُ مُمَّهَلَلِ رَطْعِ
هَيْلَعِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар
ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва
баракотингни ёғдиргин!

Изоҳ: Бу ибора дуо шаклидаги саловат бўлиб, ушбу мавлид китобида
мавзулар ўртасини ажратиш учун, бир пардадан бошқасига ўтишда
ажратувчи нақорат бўлиб хизмат қилади.

Бу нақорат «хушбўй қилгин» деган маънони англатувчи «аттир» калимаси
билан бошлангани учун, у билан ажратилган ҳар бир бўлак истеъмолда
«атр» деб номланиб қолган.

ИККИНЧИ АТР НАСАБИ ШАРИФ

دُبَعْنُ بَابِ هَلْ لِبَابِ دُبَعْنُ بَابِ مَلَسَ وَوَلَّصَّ مُمَّهَلَلِ مَيْلِ سَتَوِّةَ الصَّوْنِ مِي دَشٍ فَرَعَبَ مَمِّي رَكُّوْلَا رَعَبَقُ مُمَّهَلَلِ رَطْعِ
{ هَيْلَعِ نَسَبِ الْوَحَالِ نَافِةٌ وَيَوَقُّوْنَ لِهَيْتِ وَقَوَّ وَ يَلِغَاتِ هَلْ لِبَابِ الْوَحْبِ نِيْعَتِ سَاوِ }

Сўнгра айтаман: У зот Абдуллоҳнинг ўғли саййидимиз Муҳаммад
соллаллоҳу алайҳи васалламдирлар. Абдуллоҳ эса Абдулмутталибнинг
ўғлидир. Унинг исми Шайбатул-ҳамддир. Унинг юксак хислатлари
мақталгандир.*

*Ушбу охирги жумла айрим нусхаларда тушиб қолган.

ءَاقَاتِ رِإْلَا يَمْتَنِي يَدُّوْلَا { هَيْلَعِ نَسَبِ الْوَحَالِ نَافِةٌ وَيَوَقُّوْنَ لِهَيْتِ وَقَوَّ وَ يَلِغَاتِ هَلْ لِبَابِ الْوَحْبِ نِيْعَتِ سَاوِ }
هَيْلَعِ

У Ҳошимнинг ўғлидир. Унинг исми Амрдир. У Абдуманнофнинг ўғлидир. Унинг исми Муғирадир. У олийжаноблиги сабабли юксакликка етишиш нисбати берилган киши эди.*

*Ушбу охирги жумла айрим нусхаларда тушиб қолган.

نَا لِيَا لِيَا صَوَّلًا عَاضُوقًا دَالِبٍ فِي صَاقَاتِ لِيَا صُقَبِ يَمُّسِ عَمَّ حُمُّهُ سَأَوِيَّ صُقَدْنَا
هَامَحَ أَمَحَ فَمَزَتْ حُمُّ لِمَحَلِّ لِيَا لِيَا عَاتُ هَلَلًا دَاغًا

Муғира Қусайнинг ўғли. Унинг исми Мужаммиъдир. Аллоҳ уни ҳурматли қилиб қўйилган Ҳарамга қайтариб, дахлсизлигини ҳимоя қилгунича, у ердан узоқда жойлашган Қузоъа* юртида бўлгани учун «Қусай»* деб номланган.

*Қузоъа – Ямандаги шаҳарлардан бири.

*«Қусай» четдаги, узоқдаги деган маъноларни билдиради.

هُمُّ سَأَوِيٍّ وَفَدْنَا بِبِلَاغِنَا بِيَا لِيَا بَلْبَعْنَا نَبَا ۚ رُمْنَا بِمَا مِيكَ حُمُّ سَأَوِيٍّ كَالْبَلْبَعِ
رِيَّتْ كَلَّلًا هَلَلًا حَنَجَّ أَمَّكَ يَنَانُكَ هَقَّ وَفَ أَمَّ وَ هِيَّ شَرُّ قُلَانُ وَ طُبُّ لَبَّ سُنَّتِ هَلَلًا وَ شَرُّ رُقِّ
هَاضَتْ رَأَو

Қусай Килобнинг ўғли. Унинг исми Ҳакимдир. У Мурранинг ўғли, у Каъбнинг ўғли, у Луайнинг ўғли, у Ғолибнинг ўғли, у Фихрнинг ўғлидир. Фихрнинг исми Қурайшдир. Қурайш уруғлари унга нисбат берилади. Ундан юқориси, кўпчилик мойил бўлиб, рози бўлганидек, Кинонийлардир.

نَمُّ لَوَا وَهُوَ سَأِيْلًا نَبَا ۚ كَرْدُمْنَا نَبَا ۚ مَمِّيَّ نَخْنَا نَبَا ۚ نَانُكَ نَبَا ۚ رُضْنَا لَبَّ نَبَا ۚ كَلَّلًا
مَلَّ سَوِيٍّ هَلَلًا هَلَلًا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا
هَابَلَّ وَ لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا لِيَا

Фихр Моликнинг ўғли, у Назрнинг ўғли, у Кинонанинг ўғли, у Хузайманинг ўғли, у Мудриканинг ўғли, у Илёснинг ўғлидир. Илёс биринчи бўлиб Ҳарам майдонларига баданаларни* ҳайдаб бориб, қурбонлик қилган кишидир. Унинг пуштида Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг Аллоҳ талони зикр қилиб, талбия* айтганлари эшитилган.

*Бадана – қурбонликка атаб семиртирилган туя ва қора мол.

*Талбия – ҳаж ва умрада «Лаббайкаллоҳумма лабайк. Лаббайка, ла шарика лака лабайк. Иннал-ҳамда ван-неъмата лака вал-мулк, ла шарик лак» иборасини айтиш.

هَبَّ السُّلْطَانُ بَدَائِعَ تَمَطُّنٍ كَلَّسَ آدَهَ وَ نَأْنَدَعُ نَبْدَعَمُ نَبْرَازِنُ نَبْرَاضُمُ نَبْرَابِ
هَبَّ أَوْ عَرَّاشُ لَاهِنَ عَكَّسُمُ الْمَالِ سَلَّاهُ يَلَعَمِي هَارِبِ الْيَلْخِ الْيَلْأُ عُغْفَرَوَّ يَنْسَلِ

Илѐс Музарнинг ўғли, у Низорнинг ўғли, у Маъаднинг ўғли, у Адноннинг ўғлидир. Мана шу гавҳарларини олийқадр, порлоқ суннат бармоқлари тизиб берган маржондир. Уни Иброҳим алайҳиссаломгача олиб чиқишдан Шориъ* ўзини тийди ва бундан бош тортди.

*Шориъ – шаръий қонунларни жорий қилувчи, юргазувчи дегани. Бу сўз фақатгина Аллоҳ таолога ва Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга нисбатан ишлатилади. Бу ерда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам назарда тутилган. Шу билан бирга, ушбу сўзни ишлатиш билан юқоридаги гаплар ваҳий асосида бўлганига ҳам ишора қилинган.

مَالِ سَلَّاهُ يَلَعَمِي عَامِ سَاحِي بَدَلِ الْيَلِ الْيَبَسِّنِ لِمَوْلُوعِ الْيَوَدَّ نَعْبِ رَالِبُ نَأْنَدَعُ وَ
هَبَّ تَنْمُ وَ هَبَّ تَنْسَن

Насаб илмларига эга кишилар наздида, ҳеч шубҳасиз, Адноннинг нисбаси – мансублиги Исмоил Забиҳуллоҳ алайҳиссаломга етиб боради.

هَلَّ الْيَلِ لَصُ مَرْكَأَلِ الْيَسَلِ وَالْفَيْكَ وَ يَرْدَلِ الْهَبَّ كَأَوْكَ تَقْلَيْتِ دُقْعُ نَمِ هَبَّ مَطْعَافِ
هَبَّ تَنْمُ لِمَوْلُوعِ تَطْسِ أَوْ مَلَّسِ وَ يَلَعَمِي

Порлоқ юлдузлардан тизилган бу мунчоқ нақадар буюк! Қандай қилиб шундоқ бўлмасинки, унинг қоқ ўртасида Саййиди жаҳон Расул акрам соллаллоҳу алайҳи васаллам бўлсалар?!

Шу ерга келганда муаллиф эҳтироси жўшиб, Шарафуддин Муҳаммад ибн Саъид ибн Ҳаммод Бусирийнинг (608-696х/1213-1295м) Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг мадҳларида ёзган «Ҳамзия» қасидасидан у зот алайҳиссаломнинг насабларига доир байтлардан иккита байтни иқтибос келтиради.

أَزْوَاجِ الْهَمْوَجُنْ أَهَتْ دَلَقُ هَبَّ الْحَبِ يَلْعَلُ الْبَسْحَتْ بَسَن

Бу шундай насабки, унинг безакларини олийжаноблик, юлдузларини Жавзо буржи мунчоқ қилиб тақиб олган деб ўйлайсан.

هَبَّ صَعْلُ الْهَمْيَتِ يَلَّاهُ يَفَتَنَ رَاحَ فَوَدَّوْسُ دُقْعُ أَدْبَحِ

Бу улуғворлик ва маҳобат мунчоғи нақдар гўзал-а! Сиз эса, Ё Расулуллоҳ, унинг ичидаги ҳимояланган беназир гавҳарсиз!

هُدًى رَاوِي قَارِعًا لَأَنْ يُزَلَّ دَرَوًا. ۞ لِيَهْجَلَ حَافِسٌ نَمَّ يَلْعَا تَهْلَلُ أَرْهَطِ بَسَنَنْ مَوْبٌ مَرْكَأُو
هَؤُورُو يَنْهَلُ هِدْرُومَ يَفِ

Нақадар шарафли насабки, Аллоҳ таоло уни жоҳилиятнинг бузуқликларидан пок қилиб қўйибди?! Зайниддин Ироқий «Ал-Мавридул-ҳаний фи мавлидис-саний» номли китобида ўзининг бу борадаги бир хабарини келтириб, ривоят қилган.

Бу ерда имом Байҳақий Муҳаммад ибн Алийдан ривоят қилган қуйидаги ҳадис назарда тутилган:

Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам дедилар: «Албатта Аллоҳ азда важалла мени никоҳдан дунёга келтирди, зинодан дунёга келтирмади».

هَؤُومَسْإِلًا نَوَصَّ دَاخِمًا لَأَهَابًا ۞ دَمَّحُمَلَّ مَآرَكُهُ لَأِلَّ طَفَحَ

هَؤُومَأُو هَيَبَّأَى لَى لَى وَمَدَّأَى نَمَّ ۞ رَاعُومُؤَبِّصُي مَلَفَحَ حَافِسُ لَى أُو كَرَتَ

Аллоҳ Муҳаммад алайҳиссаломни икром қилароқ, у зотнинг номларини муҳофаза этиш учун буюк бобларини Ўз паноҳида асради. Улар Одамдан то у зотнинг ота-оанларигача – барчалари бузуқликка яқин ҳам келишмади.

Изоҳ: Бу икки байт Ҳофиз Ибн Носириддин Димашқийнинг (777-842х/1375х1438м) қасидасидан олинган.

دَبَّعَ نَبِيَّ بَحَّ يَفُ هُؤُؤَدَبَّ رَدَبَ وَ. ۞ يَهْهَبُ لَأَمْوَرُغَرِي رَأَسًا يَفِ هُؤُؤُبُّن لَأُرُونُ يَرْسُ هَؤُؤَارَسَ
هَلَلُ دَبَّعَ هُنَّ بَأُو بَلَّ طُمُّ لَى

Булар кўркам манглайларининг чизиқларида нубувват нури оққан даҳолардирлар. У зот алайҳиссаломнинг тўлин ойлари Абдулмутталиб ва унинг ўғли Абдуллоҳнинг пешонасида ярқираб зоҳир бўлди.

كِرَابٌ وَ مَلَسَ وَ لَصَّ مُمُّهَلَّ لِمَيْ لَسَتْ وَ ةَالَصَّ نَمَّي دَشَّ فَرَعَبَ مَيْرَكُّ لَأَهَرَبَقُ مُمُّهَلَّ لَى رَطَّعَ
هَؤُؤِيَعَ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

УЧИНЧИ АТР
ҲОМИЛА ДАВРИ

هَوَتْ رُؤُوسَ بَاطِنٍ وَرُؤُوسَ سَاجِدٍ هَرَاهُ ظِلُّهُ وَهِيَ دَمٌّ حُمْلٌ لَهَا وَتَقْوِي قِحَ زَارِبٍ يَلِغَتُ هَلْ لَهَا دَارٌ أَمْ لَوْ
هَانَ عَمَّوْ

Аллоҳ таоло Ўзининг Муҳаммадий ҳақиқатини рўёбга чиқаришни, у зотни жисман ва руҳан сурату маънолари билан зоҳир қилишни ирода қилганда,

أَمْ أَنْوَكْتَ نَبَأُ بَيْتِ حُمْلٍ لِبَيْتِ رَقْلٍ أَمْ صَخَّ وَهِيَ رَهْزَلٌ لِمَنْ آتَى فَدَصَّ نَمْرٌ وَرَقَمَ يَلِغُ هَلْ قَن
هَافَ طَاصُ مَل

уни Омина Зухриянинг садафидаги қароргоҳига кўчирди. Қарибу Мужиб Зот уни Ўзи сайлаб олган бандасига она бўлиш учун ажратиб олди.

بَبُؤْبُؤِ هَلِّ بَبَّصِّ لُكْ أَبَصَّ وَهِيَ تَأْذِلٌ هِرَاؤُنْ أَلْ هَوْلٌ مَحَبِّ ضَرَّ أَلْ أَوْ تَأْوَامٌ سَلَّ أَيْ فَيَ دُونَ وَ
هَافَ صَمَّ يَسَن

Унинг Мустафо соллаллоҳу алайҳи васалламнинг зотий нурларига ҳомиладор бўлгани ҳақида осмонлардаю ерда жар солинди. У зотнинг сабосининг майин шаббодасига ҳар бир ошиқ талпиниб қолди.

يَنْدَاؤُ رَامٌ ثَلَّ تَغَنِّيَ أَوْ هِيَ سُدُنُّ سَ الْلُحَّ تَابَّنْ لِمَنْ أَوْ بَدَجْ لَوْ طَدَّ عَبُّ ضَرَّ أَلْ تَيْ سُنْ كَوْ
هَانَ جُ يَنْجُ لَلْ رَجَّ شَلَّ

Узоқ давом этган қурғоқчиликдан сўнг Курраи Замин набототдан ипак ҳуллаларни* кийди. Мевалар ғарқ пишиб, дарахтлар терувчиларга меваларини яқин олиб келди.

*Ҳулла – бошқа халқларда бир хил матодан тикилган пиджак ва шимдан иборат кийимлар тўпламини «костюм» дейилгани каби арабларда ридо ва изордан (тепа ва паскти либосдан) иборат кийим «ҳулла» дейилади.

رَسَّ أَلْ تَخَّ وَهِيَ بَعْرٌ لَلْ نُسْ لَلْ أَحْ صَفَّ بِشَيْ رُقْلٍ هَبَّ أَدْلُكْ هَوْلٌ مَحَبِّ تَقَطَّنَ وَ
هَافَ أَلْ أَوْ هَوْجُؤْ يَلَعُ مَ أَنْ صَ أَلْ أَوْ

У зотнинг ҳомила бўлганларини ҳар бир жонвор қурайшликларга фасих араб тилида сўзлади ҳамда тахти равонлар ва бут-санамлар оғиз-бурунлари билан юзтубан йиқилдилар.

نَمْ مَلْ أَوْغَلَّ تَسَّ تَحَّ أَوْ هِيَ رَحَبٌ لَلْ هَبَّ أَوْ دَوَّ وَبِرَاعٍ مَلْ أَوْ قِرَاشٍ مَلْ أَوْ شَوْحُؤْ وَتَرَّشَ أَبَتْ وَ
هَافَ مَحَّ سَأَكْ رُؤُوسَ لَلْ

Машриқу мағрибдаги паррандаю даррандалар ва денгиз жонзотлари ҳам бир-бирларига хушхабар беришди. Бутун борлиқ шодликдан хуррамлик косасидан сипқорди.

وَرَبَّخَبَرَ جَلَّ وَابَّ رَلَّ تَبَّرَ وَوَاةَ اَهْ كَلَّ تَكُهُتْ نَاوَمِنْ زَلَّ اَلْطَّابُّ نَجَلَّ تَرَّشُّبْ وَهَاتِ هُنَّ سِحَّ اَلْحِ يَفَّ وَرِيَّ بَخْرُ بَحْلُ كَلَّ

Жинлар у зотнинг замоналари соя солаётганидан хушхабар беришди, коҳинларнинг ҳоли хароб бўлди ва роҳиблар* даҳшатга тушди. Ҳар бир билимдон аҳбор* у зот алайҳиссаломнинг хабарларини гапиришга тушди ва у зотнинг гўзалликларининг зеболигидан тентираб қолди.

*Роҳиб – насроний дининг олими, диний раҳбари.

*Аҳбор – яҳудийларнинг диний олими, раҳбари.

هَبَّ قُبَّ عَدْمُ حَتَّ سُهَّ نَّ اَلْ اِغْلَّ اِ دِّيَّ سَبَّ تَلَّ مَحْ دَقْرُ كُنَّ اِ اَهْلَ لَيْ قَفِّ مَّ اَنَّمْ اَلْ اِ يَفُّ هُمَّ اَتَّ يَتُّ اُ وَاَبُّ قُبَّ اَلْ اِ رِيَّ حَّ وَنِّيَّ مَلَّ اِ غْلَّ اِ دِّيَّ سَبَّ تَلَّ مَحْ دَقْرُ كُنَّ اِ اَهْلَ لَيْ قَفِّ مَّ اَنَّمْ اَلْ اِ يَفُّ هُمَّ اَتَّ يَتُّ اُ

У зот алайҳиссаломнинг онасига тушида келиб: «Сен оламларнинг саййиди ва мақхулуқотларнинг энг яхшисига ҳомиладор бўлдинг. Уни туққанингда Муҳаммад деб номла, чунки унинг оқибати албатта мақталгусидир», дейилди.

Изоҳ: Муҳаммад мақтов, олқиш маъносидаги «ҳамд» сўзидан олинган бўлиб, мақталган, доим, тўхтовсиз мақталаверадиган, мақтовга лойиқ деган маъноларни билдиради.

كُرَّابٌ وَ مَلَّ سَوَّلَّ صُمَّ لَلَّ اِ مِيَّ لَسَّ تَوَّ اَلَّ صَنْ مَّ يَّ دَشَّ فَرَّ عَبَّ مَّ يَّ رَكُّ لَّ اِ هَرَّبَ قُمَّ لَلَّ اِ رَطَّ عَّ هَلَّ عَّ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ТЎРТИНЧИ АТР

ТАВАЛЛУД АРАФАСИДА

ئەي ورمۇل لال اوقۇل رۇشەش م ي ل ع ن ارەش م ل س و و ي ل ع ل ل ل ي ل ص و ل م ح ن م م ت ا م ل و
ه ل ل ا د ب ع ؤ ب ا ر و ن م ل ا ن ي د م ل ا ب ي ف و ت

Ривоят қилинган машхур гапларга кўра, у зот соллаллоҳу алайҳи
васалламнинг ҳомилаларига икки ой тўлганда оталари Абдуллоҳ Мадинаи
Мунавварада вафот топди.

ارەش م م ي ف ت ك م و ؤ ي ر ا ج ن ل ل ا ف ا ط ل ل ا ن م ي د ع ي ن ب و ل ا و خ ا ب ز ا ت ج ا د ق ن ا ك و
ه ا و ك ش و ؤ م ق س ن و ن ا ع ي ا م ي ق س

У киши Нажжор қабиласига тегишли Бану Адийлик тоғалари олдидан ўтиб,
уларнинг ичида бир ой бемор бўлиб туриб қолди. Улар у кишининг
беморликларига, касалларига қарашарди.

ن ا و ؤ ي ر م ق د ر ؤ ش ا ؤ ع س ت ج ا ر ل ا ي ل ع م ل س و و ي ل ع ل ل ل ي ل ص و ل م ح ن م م ت ا م ل و
ه ا د ص ؤ ن ع ي ل ج ن ي ن ا ن ا م ز ل ل

Рожих сўзга кўра, у зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳомилаларига
қамарий тўққиз ой тўлиб, замонга ташналигининг ариши вақти келганда,

ئ ي س د ق ل ل ا ر ي ض ح ل ل ن م ؤ و س ن ي ف م ي ر م و ؤ ي س ا و د ل و م ؤ ل ي ل ؤ م ا ر ض ح

у зотнинг таваллуд кечалари оналарининг ҳузурига Ҳазиратул-Қудсдан*
чиққан бир нечта аёллар ичида Осиё ва Марям алайҳимассаломлар ҳам
ҳозир бўлишди.

* Ҳазиратул-қудсдан – жаннатнинг номларидан бири. Бу ибора луғатда
«Муқаддас кўрикхона» деган маънони англатади.

ه ا ن س ؤ و ل ا ل ت ي ا ر و ن م ل س و و ي ل ع ل ل ل ي ل ص ؤ ت د ل و ف ؤ ض ا خ م ل ل ا ه د خ ا و

Уни тўлғоқ тутди ва Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламни жилваси
ялтир-юлтир қилиб порлаган нур ҳолида дунёга келтирди.

Шу ўринда муаллиф раҳматуллоҳи алайҳи ўз одатига кўра, иккинчи
бандда Бусурийнинг «Ҳамзия» қасидасидан иқтибос қилинган байтларнинг
давомидан яна олти байтни келтиради.

ء ا ر غ ؤ ل ي ل ؤ ن ع ت ر ف س ا ؤ ئ ي ض م ك ن م س م ش ل ا ك ا ي ح م و

Қуёшдек порлоқ чеҳрангиз нақадар гўзал! Ўша ёрқин кеча у сабабли
ёришиб кетган эди.

ءَاوَدْنَا وَهَمْوَيْبُ زُرْسِنَ - ۞ يَدُلُّ نَاكَ يَدُّ لِدِوَمْلَا ۞ لَيْلِ

У, кундузи дин учун шоду хуррамлик бўлган таваллуд кечасидир.

ءَأَسَّنَّ لَهَا نَنَّا مَلَامِ رَاخْفَنَم ۞ بَّهَوَّتَنَّا بِهَ غَضَّوْبَ تَلَّانَ مَوِي

У кунда Ваҳбнинг қизи Омина Муҳаммад алайҳиссаломни туғиш билан дунё аёллари етиша олмаган фахру ифтихорга, шон-шуҳратга етишди.

ءَأَزَّغَلَّ مَيِّمٌ لُبَّ قَوْلَ مَح ۞ أَمَّ لَضْفَاءَ هَمَّوَقَّ تَتَّو

У ўз қавмига покдомон Марям кўтариб келгандан ҳам афзалроқ зотни олиб келди.

ءَأَبَّوْهُمُ يَلْعَلَّ أَبَّوْرَ - ۞ فُكُّ لِعَلَّاطِ يَفُهُمَ نَاكَ ۞ دِلَّوْم

Бу таваллуд туфайли куфр толесида офату вабо пайдо бўлди.

ءَأَنَّهَلَّا قَحَّو يَفَطَّصُّ مَلَّ دِلَّو ۞ دَقُّ نَا فَاوَّهَلَّ يَرْشُبَّ تَلَّوَاتَّو

Хотифларнинг «Мустафо туғилди!» деган хушхабарлари кетма-кет янграй кетди, роҳату фароғат қарор топди.

يَبُّوْطَفُ ۞ وَيَوَّرَ ۞ وَيَأُوْرُ ۞ وَوَذَّ ۞ مَيِّئًا ۞ فَيَرْشَلَّ ۞ دِلَّوْمَ ۞ زَكَدَّ ۞ نَعَمَ ۞ مَآيَ ۞ قَلَّ ۞ نَسَّحَتْ ۞ سَا ۞ دَقَّو ۞ آدَه ۞ هَامَّرَمَّو ۞ هَمَّأَرَمَ ۞ هَيَّأَغَمَّ ۞ لَسَّو ۞ هَيَّو ۞ لَعَلَّ ۞ هَلَّ ۞ لَّ ۞ يَلَّصُّ ۞ هُمَّ ۞ يَطَّعَتْ ۞ نَاكَ ۞ نَمَل

Ҳа, ривоят ва ўткир мулоҳазага эга имомлар у зот алайҳиссаломнинг таваллудлари тилга олинганда ўриндан туришни мустаҳсан* санашган. Орзу ва кўзлаган мақсадининг чўққиси у зот соллаллоҳу алайҳи васалламни улуғлаш бўлган кишига тубо* бўлсин!

*Мустаҳсан – шаръан яхши, чиройли саналган амал.

*Тубо – хушнудлик, яхшилиқ; жаннат ёки жаннатдаги маълум дарахт.

كُرَّابٌ ۞ وَمَلَّسَ ۞ وَلَّصَّ ۞ مَلَّ ۞ لَلَّ ۞ مَيِّ ۞ لَسَّتْ ۞ وَهَلَّ ۞ صَنَمٌ ۞ يَدَّشَّ ۞ فَرَعَبٌ ۞ مَيِّ ۞ رَكُّ ۞ لَلَّ ۞ هَرَبَقٌ ۞ مَلَّ ۞ لَلَّ ۞ رَطَّع ۞ هَيَّو ۞

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

БЕШИНЧИ АТР ТАВАЛЛУД ОНЛАРИ

ءَامَّسْ لَآ يَلِإِ ءَسْأَرَأَعْفَارِضْرَأَلْآ يَلَعِ ءَيْدِيْٓ اِعْضَاوَمَّسَوَ ءَيْلَعُ ءَلَلِآ يَلَصَّ زَرْبَو
ءَالُغَوِ ءَدْدُوْسَ يَلِإِغْفِرْلَآ كَلِإِذْبَآ اِيْمُوْمَ ءَيْلَعُ لَآ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам икки қўлларини ерга қўйиб, бошларини юксак осмон сари кўтарган ҳолда дунёга келдилар. У зот бу кўтариш ила ўзларининг улуғликларига ва юксакликларига имо этар

ءُءَابِطٌ تَنْسَحُ يَدُّاِبُّبِىْحَلِّا ٓءَنَّاوِ ءَيْرَبِّلِآ رِئِئِاسَ يَلَعِ ءِرْدَقِدَ ءُغْفِرَ يَلِإِ اِرِيْشُْمَ و
ءَايَآجَسَو

ва бошқа барча махлуқотлардан қадрлари баландлигига ҳамда Аллоҳнинг табиат ва хусусиятлари гўзал бўлган ҳабиби эканликларига ишора қилар эдилар.

وِءَيْلِإِ رَظَنَ وَاِعْرُسُْمَ لَبَقَآفَ ءَيْنَبِّلِآ كَيْتِاِءِبُ فُوْطِيْ وُءَوِ بِلَطُّمُ لَآدَبَعُ ءُءُْمُ تَعَدَو
ءَانُْمَ رُوْرُسْ لَآ نَمَّ عَ لَب

У зотнинг оналари Абдулмутталибни чақиртирди. У эса Каъбаи Муаззамани тавоф қилаётган эди. Шу пайт у шошиб келиб, у зотни кўрди ва орзу қилиб юрган шодлигига етишди.

نَمَّ اَمَّ يَلَعِ يَلِإِ اَعَاتَ ءَلَلِآ رُكُوشَ يَوِ ءَيْنَبِّلِآ صُوْلُخَبَ اُوْغَدِيْ مَاقَ وَاَرْغَلِآ ءَبَعُ كَلِإِ ءَلِخْدَاو
ءَاَطْعُا وِءَيْلَعِ ءَب

Абдулмутталиб у зотни порлоқ Каъбага олиб кириб, хулуси ният билан дуо қилишга турди ва Аллоҳ таолога ушбу инъом этган, ато этган неъматни учун шукроналар айтди.

ءَيْلِإِ لَإِ ءُرْدُقُلِآ دَيَبِّرْسْ لَآ اِغُوْطِقَمَّ اَنُوتَحَمَّ اَفِيْظَنَ مَّسَوَ ءَيْلَعُ ءَلَلِآ يَلَصَّ دِلُوْ و
ءَانُيْ عِءَيْ اَنُغْلِآ لِحُكُبَّ ءَلُوْحُ كَمَّ اَنُيْ ءَدَّ اَبِيْ ط

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам тоза, хатна қилинган, илоҳий қудрат қўли ила киндиги кесилган, муаттар, хушбўй мой сурилган, икки кўзлари лутфу иноят сурмаси ила сурмаланган ҳолда туғилдилар.

ءَاوْتَمَّ مَرْكَأُ وَاَدَّمْحُمُ ءَامَسَوَ مَّعَطُا وَمَلُوْأُ وِءَيْوَسْ لَآ اِيْلَعِ بَسَّ دَعَبُ ءُدَجُ ءَنَ تَخَلِّيْ قَو

Айтишларича, у зотни боболари роппа-роса етти кеча ўтгач, хатна қилдирган ва тўй қилиб, таом улашган ҳамда у зотга Муҳаммад деб исм қўйиб, тураржой, шароитларини яхши қилиб берган экан.

كِرَابٍ وَّمَلَسَ وِلَّصٌ مُّهِلَّ لِإِمِّي لَسَتْ وَهَالِصٌ نَمِي دَشٍ فَرَعَبٌ مِّي رَكُّ لَأَهْرَبَقٌ مُّهِلَّ لِإِرْطَعِ
هَلَّ عِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ОЛТИНЧИ АТР

ТАВАЛЛУД ЧОҒИДА - ДУНЁ

وَهُتُّو بُنْ لَأَصْأَهْرَا هِي بِي غُبِّي أَرْغَ وُقْرَاوْخَ مَلَسَوْ هِي لَعُ هَلَّ لِإِي لَصِ هَتَدَالِ وَدَنْعَ رَهَطْوِ
هَابَتْ حُمُ وَيَلْأَعَتْ هَلَّ لِأُرَاتُ حُمُ هَنْ أَبْ أَمَّالْ عِ

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг таваллуд топиш онларида нубувватларига пойдевор қўйиш ва у зотнинг Аллоҳ таолонинг танланган ва сайланган бандаси эканларини эълон қилиш учун турли ғайриодатий ишлар, ғаройиб ҳодисалар юз берди.

مُؤْجُنْ لَلِ تَمَجَّرَو هِي نَاطِي شِلَّ لِإِسْ وُفْنْ لَأُووَدَ وَهَدَرَمْ لَأَهْنَعُ دُرَّ وَاظْفَحُ أَمَّ سِلَّ لِتَدِي زَفِ
هَأَقْرَمَ لِأَحِ يَفِي مِي جَرُّ لِكِ تَارِي نَلَّ

Осмоннинг муҳофазаси кучайтирилди ва саркаш жинлар, шайтоний нафс эгалари ундан қувиб ҳайдалди. Ўтли юлдузлар ҳар бир малъунни чиққан заҳоти тошбўрон қиладиган бўлди.

مَحْلُ أَدَاوْ هُوَ زُونُ بَتَرَانَتْ سَأُو هِي زَهْرَلْ أُمُجُنْ أَلْ مَلَسَوْ هِي لَعُ هَلَّ لِإِي لَصِ هِي لَ تَدَتْ وَ
هَابُرَّ وَ

Нурафшон юлдузлар Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламга паслаб, яқин келди. Уларнинг нури билан Ҳарамнинг пастлигу баландликлар мунаввар бўлди.

نَمَّ اهْأَرْفَ هِي رَصِي قِلَّ لِإِمَّ شِلَّ لِأُرُوصُقُ هَلْ تَأْضَأُ رُونُ مَلَسَوْ هِي لَعُ هَلَّ لِإِي لَصِ هِي لَ تَمَجَّرَو
هَانَ عَمُ وَهُرَادَ هَكْ مُحْ أَطَبِ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам билан бирга бир нур чиқиб, у сабабли Қайсарийлар Шомининг қасрлари ҳам ёришиб кетди. У нурни ҳовлиси, уй-жойи Макканинг водийларида бўлган кишилар ҳам кўришди.

هَآوَسَوُ هَؤَكُمَسَنَآوَرَشُؤُنَآ غَفَرِي دَلَا ءِي وَرَسُكُلَلَا نِئَادَمَلَابُ نَآوِي إِلَا غَدَصُنَاو

Ануширвон баланд қилиб кўтариб, мустаҳкам, тик қилиб қўйган Кисравийларнинг Модоиндаги айвонлари ҳам вайрон бўлди.

آمَلَوَهَل يَرْسُكُ كَلْمَلَا رِي رَسَ رَسُكُ وَ ءِي وُلُغَلَا هَتَافُ رُشُؤ نَمُ رُشَعَوُ غَبْرَأَطِقَسَو
هَارَعَوُ هَبَاصَأ

Унинг баланд қилиб кўтарилган ўн тўртта равоқи қулаб тушди. Кисро подшоҳлигининг тахти равони ҳам ўзига етган, бошига тушган даҳшат сабабли синиб кетди.

قَارَشُإ و رِي نُنْمَلَا هَرَدَبِغُ وُلُطَل ءِي سَرَافَلَلَا كَلَامَلَابُ ءَدُوبْغَمَلَا نَارِي نَلَلَا تَدِمَحَو
هَآي حُم

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг нурафшон тўлин ойлари чиқиши ва чехраларининг порлаши натижасида Форс мамлакатларидаги ибодат қилинадиган ўтлар ўчиб қолди.

فَكَذِبَات فَحَو ءِي مَجْغَلَلَا دَالْبَلَا نَمُ قَو وَ نَادَمَه نِي ب تَنَاكُ وَ ءَوَاسُ ءَرِي حُب تَضَاعَو
هَآي مَلَا كِي تَاهُ غُي بَانِي جَاجَثَلَا اَوْجُومُ فُكَاو

Сава кўлининг суви қочди. У ажам юртларидан бўлмиш Ҳамадон ва Қум шаҳарлари ўртасида жойлашганди. Унинг жўш ураётган мавжининг шиддати тўхтаганда ўша сувнинг булоқлари ҳам қуриб қолди.

ءَامُّ ظَلَلُ غُقُنِي ءَامَلُ بَقَاوَبُ نُنُكِي مَل ءِي رَبَّو ءَالَفِي ءَرَا فَمَ يَهَو ءَوَامَسُ يَدَاوَضَا فَو
هَآهَلَلَا

Самова водийси сероб бўлиб, тўлиб тошди. У қуриқликдаги, чўл ўртасидаги биёбондир. У ерда бундан олдин ташна одамнинг томоғини ҳўллашга етгулик ҳам сув бўлмаган эди.

دَلَبَلَاو ءِي كَمَلَا صَارَعَلَابِ فَوُغَمَلَلَا عَضُومَلَابِ مَلَسَو هَؤِي لَعَلَلَا يَلَصُ ءُدَلُومَ نَاكُ وَ
هَالَخُ يَلْتُخِي آلَا وَ هُءَرَجَشُ دَضُغِي آلَا يَدَلَا

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам Макка майдонидаги маълум ва машҳур жойда, дарахтлари кеслмайдиган, ўсимликлари юлинмайдиган шаҳарда туғилдилар.

حُجَّارِ لَوْ اَوْ رَمَّ اَمَّ لُغَلِّ لَ لَ اَوْ قَا يَلَعِ اِهْمَوِي يَفَو اِهْرَهْ ش يَفَو وَهَتْ دَالُو مَاعِ يَفَ فَلَ تَحْ اَوْ
يَدَّلَا لِي فَلَ اِمَاعُ نَم لِّ وَا لْ اِغْيَ بَرَّرَهْ ش رُشَعِ يَنَا ثِ نِي نُنْ اِلَا مَوِي رَجَفَ لِي بُقْ اَهَنَّ اُ
هَامَحَّ وَ مَحَّ لَ لَ نَعِ يَلَا عَاتُ هَلَلَا هَدَّصَ

Уламолардан ривоят қилинган сўзларга кўра, у зот алайҳиссалом туғилган йил, ой ва кун ҳақида ихтилоф қилинган. Рожих гап шуки, фил йилининг рабиъулаввал ойининг ўн иккинчи куни тонг олдида туғилганлар. Ўшанда Аллоҳ таоло филнинг Ҳарамга келишини тўсиб, уни ҳимоя қилган эди.

كِرَابَ و مَلَسَ و لَصَّ مُمَّهَلَلَا مِي لَسَتْ وَ اَلَصَّ نَمِّي دَشٍ فَرَعَبَ مَيَّرَكُلَا اَهْرَبَقُ مُمَّهَلَلَا رَطَعِ
هَيْعَ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЕТТИНЧИ АТР РАЗОЪАТ ДАВРИ

نَحِيحَ بَهَلْ وُبَا اَهَقْتَعَا يَّتَلَا اِي مَلَسَا لُ اُ اَبِي وُثُّ هَتْ عَضْرَا مُثَّ اَمَّ اِيَّ اُ هُمُّ اُ هَتْ عَضْرَا و
هَارِشُ بَبُّ مَالَسَلَا وُ اَلَّصَلَا هَيْعَ اَلَّصَلَا هَيْعَ دَنْعُ هَتْ فَا و

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламни бир неча кун оналари эмизди. Кейин Сувайба Асламия эмизди. Уни Абу Лаҳаб Муҳаммад зот соллаллоҳу алайҳи васаллам таваллуд топган чоғда у зотнинг суюнчи хабарларини олиб келганида озод қилиб юборган эди.

يَدَّلَا اَهْرَمَحُّ هَلَبَقُ تَعَضْرَا و اِي فَحَّ هَبَّ يَهَوَّ مَلَسَ يَبَّ اَوْحُ وُ رَسَمَ اَهْنَبَا عُمُّ هَتْ عَضْرَا فِ
هَارِسَ نِي يَدَّلَا اَهْرَصُّ نَ يَفِ دِمُحَ

Сувайба у зотни катта эътибор ва мамнуният билан, ўзининг ўғиллари Масруҳ ва Абу Салмаларга қўшиб эмизди. У олдинроқ дин нусратидаги ишлари мақталган Ҳамзани ҳам эмизган эди.

هَيْحَ اَهَبَّ يَمَّ اَهْوَسَكُ و اَلَصَّبَّ اَهْنِي دَمَلَا نَم اَهْيَلُّ اُ تَعَبَّ يَمَلَسَ و اَهْيَلَّ اُ يَلَّصَّ و
هَارَا و اَوْحِي رَضَلَا نُونُ مَلَا اُ دِيَّ اَرَا هَلَّ كِيَّ هَدَّرَوَا نَا يَلَا

У зотга салавоту саломлар бўлсинким, кейинроқ Сувайбага Мадинадан турли совғалар ва кийим-кечаклар юбориб турадиган бўлдилар. У ҳақиқатан ҳам шунга лойиқ эди. Бу ҳол ўлим элчиси унинг тансанини қабрга киргизиб, яширгунча давом этди.

هَذِهِ نُبَا فَالْخَلِ تَبْتَأْتَمَلْسَ لِي قَوَّيْ لِهَاجِلْ لَئِ فَا لِهَ مَوْقِدِي دِي لَعَلِّي قِ
هَكَ حَوَّ

Айтишларича, Сувайба жоҳилият жамоаси бўлган ўз қавмининг динида ўтган. Яна унинг мусулмон бўлгани ҳам айтилади. Ибн Мандаҳ бунда хилоф борилигини исбот этиб, айтиб ўтган.

هَوَزَقْفَلْ هَئِي دَتْمَوْ قَلْ لَمْ لُكْ دَرْدَقْ نَا كَوَّيْ دُعُوسَلْ لَئِ مَ يَحُ فَاتْفَلْ هَتَغَضْرَأْمُ ث
هَابَاو

Кейин у зот соллаллоҳу алайҳи васалламни навқирон аёл Ҳалима Саъдия эмизди. Ҳамма унинг фақирлиги сабабли эмизишини рад этиб, кўнмаган эди.

هَمْ هَنْ مْنِي مَيْلْ هَنَبَلْ رُدْرُدْبْ هَئِي دَت رَدَوَّيْ شَعْلَلْ بَقْلْ حَمْلْ دَعْبْ هَئِي عَبَصْ حَأْف
هَ اَخْ رَاحْ أَلْ نَبَلْ أَوَّ

Ўшанда кеч кирмасданоқ унинг турмуши ҳосилсизлик кетидан унумдор бўлиб кетди. Унинг икки кўкраги дурдек сутга тўлиб тошди. Унг кўкраги Муҳаммад соллаллоҳу алайҳи васалламни, чапи у зотнинг акасини сут билан таъминлар эди.

هَئِي شَلْ أَوَّ هَئِي دَلْ فَرَأْشَلْ لَئِ تَمَسَوَّيْ نَغْرُقْ فَلْ أَوَّلْ أَرْهَلْ دَعْبْ تَحَبْصْ أَوَّ

У ориқлик ва камбағаллик кетидан бой бўлиб кетди. Унинг қўлидаги қари урғочи туялар ва қўй-қўзилар семириб кетди.

هَئِي شَوَّ وَيْنَهَلْ هَئِي عَدْرُبْ دُعُوسَلْ لَئِ زَرَطَوَّيْ نَرَوَّيْ مَلْمُ لُكْ هَوْبِنَاجْ نَعَبَاجْ نَاوَّ

Барча ранжу аламлар унинг ёнидан узоқлашди, ундан ариди. Бахт-саодат унинг гўзал турмуш либосига гул солиб, бегади.

كِرَابْ وَ مَلَسْ وَ لَصْمُ لَلْ لِمَيْ لَسَتْ وَ ةَالْ صَنْمِي دَشْفَرَعْبْ مَيْرُكُ لْ هَرَبَقْ مَلَلْ لَ رَطْع
هَئِي لَع

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

САККИЗИНЧИ АТР ГҶДАКЛИК ДАВРИ

يَلَعَمَاقِفِ ؕيَنْأَبْرَةَ يَنْعَبِرُهُشَلَا يَفِيَّيْبَصَلْأَبَابِشِدْمَوْيَلَا يَفِيَّيْبَشَيَنْأَكَو
قُطْنَلِلْحَيَصَفَبِرُوهُشَلَا نَمْرِغَسْت يَفِيَّيْبَتَيَوْقَ وَسَمَخ يَفِيَّيْبَشَمَوْثَالْت يَفِيَّيْبَمَدَق
هَأُوق

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам раббоний иноят ёрдами билан бир кунда боланинг бир ойлик улғайишичалик улғаяр эдилар. Уч ойда той туриб, беш ойда юра бошладилар, тўққиз ойда фасих, равон гапира оладиган бўлдилар.

طَحُّهُنْمَالْأَزَأُ وَيَوْمَدَقَلَعُهُنْمَاجْحَأُ وَأَهْيَدَلَفِيَّيْبِشَلَأُ هَرْدَصِنَالْمَلْمَلْأَقَشَو
هَالَسَغَجَلْتَلْأَبَوَانَأَطْيَشَلَا

Ҳалиманинг олдида эканларида икки фаришта у зот алайҳиссаломнинг муборак кўкисларини ёриб, ундан уюган қон лахтасини чиқариб ташлашди ва ундан шайтоннинг улушини кетказиб, уни қор билан ювишди.

هَامَتَخْرُؤُبُلِلْمَتَأَخَبَوُ هَأَطَأَخْمُث ؕيَنْأَمِّيْإِيْنَأَعَمَوَّهْمَكْحُ هَأَلْمَو

Уни ҳикматга ҳамда иймон маъноларига тўлдиришди ва уни тикиб, нубувват муҳри билан муҳрлаб қўйишди.

لَمْكَأَيَلَعَمَلَسَو هَيَلَعُهُلَلَا يَلَصَأَشَنَو ؕيَرْيَخِلِلْهْمَأُ هَتْمَأُ نَمْفَلْأَبَحَجَرَفُهُ أَنْزَو
هَأَبَصَلْأَحَنَمْفَأَصْوَأَلَا

Улар у зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг маконатларини ўлчашган эди, умматларининг – энг яхши умматнинг мингтасидан оғир келди. У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам болалик пайтлариданоқ энг мукаммал сифатлар билан униб-ўсдилар.

هَأَشْحَتِيْبِدَأَحَبَأَصْمَبَبَأَصْيُنْأَنَمَّأَرْدَح ؕيَخْسُرِيْغَبَيَهَوَّهْمَأُ يَلِلْهُتَدَّرْمُث

Кейин Ҳалима у зотга ўзи қўрқиб турган бирор кўнгилсиз ҳодиса етишидан хавфсираб, қизғанган ҳолда, у зотни оналарига қайтариб берди.

رَفِئُولًا هُوَ ابْنُ نَمَاهٍ أَبَحْ نَمَاهٍ أَبَحْ فِئِي ضَّرْلًا هُوَ دِيَّيْسَلْ عَجِي دَحْ مَائِي أَي فِئِي مَيْلَحْ هُوَ لَعْلَعٌ تَدِفْ وَوَهْ
هَائِي حَبْ

Хушрўй Саййида Хадижа ҳаётлик кунларида Ҳалима Пайғамбар соллоллоҳу алайҳи васалламнинг олдиларига келди. Шунда у зот унга жуда кўп, ёмғирдек мўл совғалар ҳадя қилдилар.

هُوَ إِدْرَنْ مَاهَلْ طَسَبْ وَهُوَ حَيْرَ الرَّأْلِ أَوْ تَدَحْ أَوْ هَائِي لِمَاقٍ فِي نَيْنُحْ مَوِيْدْ هُوَ لَعْلَعٌ تَمَدَقْ وَ
هَادَنْ وَهُوَ بِطَاسَبْ فِي رِشَلْ

Ҳалима у зотнинг ҳузурларига Ҳунайн куни ҳам келди. Шунда у зот унга туриб пешвоз чиқдилар, у зотни саховатпешаликлари тутиб, муборак ридоларини яхшилиқ ва саховат гилами ўлароқ тўшадилар.

نَمْ عُمَجْ هَبَّاحْ صِلْ أَي فِئِي أَمْهَدْعْ دَقْ وَهُوَ رِزْدَلْ أَوْ نَيْنَبْ لَأَوْ أَوْجْ وَزَعَمْ تَمَلْ سَأْ هَانْ أَي حَيْحْ صِلْ أَوْ
هَأُورْلْ تَأَقْ ث

Энг саҳиҳ гапга кўра, Ҳалима эри, болалари ва зурриётлари билан бирга мусулмон бўлган. Ишончли ровийларидан бир қанчалари уларни саҳобалардан ҳисоблашаган.

Ҳалима онамизнинг эрининг исми Ҳорис ибн Абдулуззо бўлиб, куняси Абу Кабша эди.

كَرَابٌ وَهُوَ مَلَسٌ وَوَلَّصٌ هُوَ لَلْإِمِّي لَسَتْ وَوَالَصٌ نَمِّي دَشْ فَرَعَبٌ مَيْرُكُ لَأْ هَرَبَقٌ هُوَ لَلْإِرْطَعِ
هُوَ لَعْلَعٌ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ТЎҚҚИЗИНЧИ АТР БОЛАЛИК ВА ЎСМИРЛИК ДАВРИ

هَانِي دَمَلْ أَي لِي هُوَ أَوْ تَحْرَخْ نَيْنَسْ عَبْرًا مَلَسٌ وَهُوَ لَعْلَعٌ هَلْ لِي لَصَّ عَلَبْ أَمَلْ وَ
هَأَفَوْلْ نُوْحَجْلْ بَعْشَبْ وَأُءْأَوْبْ أَلْبَابْ هَاتَفْ أَوْفْ تَدَاعٌ مُمْتٌ هُوَ يَوَّبْ لَلْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам тўрт ёшга етганларида оналари у кишини олиб, Мадинаи Набавия томон йўлга чиқдилар. Кейин қайтаётиб, Абвода ёки Жаҳун довонидаликларида у кишига ўлим етди.

نَمْ دَعْبُ الْمَسْلُوقِ وَالصَّلَاةُ وَالْعَهْزُ وَرَبِّهِ شَبَّحَ لِحُلْمِ نَمِيْمٌ هُوَ تَنْضَاحٌ هُوَ تَلَمَّحٌ وَ
هَالِوَمَّةٌ ثَرَّاحٌ نَبْدِيَز

У зотни энагалари Умму Айман Ҳабашия* олиб келди. Уни у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам кейинчалик мавлолари Зайд ибн Ҳорисага турмушга бергандилар.

*Умму Айманнинг асли исми Барака бинт Саълаба бўлиб, ҳабашистонлик чўрилардан эди.

أَدَّيْنُ بِلَّيْنٍ لِقَوِّ قُرَيْشٍ لَعْنَةُ قَرَوَيْهِ لِمَضْفَبِ طُمْلٍ لِدَبْعِ يَلَعُهُ تَلَخُّدًا وَ
هَالِوَوُورَقٌ وَنَمْلِحٌ بَحَبَّ فَمِطْعَانُ أَشَل

Умму Айман у зотни Абдулмутталлибнинг олдида олиб кирганида, Абдулмутталлиб у зотни бағрига босди, у зотга қаттиқ ичи оғриб, раҳми келди ҳамда у зотни юпатиб, чалғитишга ҳаракат қилди ва: «Бу боламнинг шаъни буюқдир. Уни ҳурматини жойига қўйиб, дўст тутган киши барака топсин! Аллоҳ хайрини берсин!» деди.

أَدَّيْنُ بِلَّيْنٍ لِقَوِّ قُرَيْشٍ لَعْنَةُ قَرَوَيْهِ لِمَضْفَبِ طُمْلٍ لِدَبْعِ يَلَعُهُ تَلَخُّدًا وَ
هَالِوَوُورَقٌ وَنَمْلِحٌ بَحَبَّ فَمِطْعَانُ أَشَل

У зотнинг тўқ нафслари болаликлариданоқ на очлик ва на ташналикдан ҳаргиз шикоят қилмади. Кўпинча эрталабда бориб, замзам ичардилар ва шу билан кифояланар эдилар.

أَدَّيْنُ بِلَّيْنٍ لِقَوِّ قُرَيْشٍ لَعْنَةُ قَرَوَيْهِ لِمَضْفَبِ طُمْلٍ لِدَبْعِ يَلَعُهُ تَلَخُّدًا وَ
هَالِوَوُورَقٌ وَنَمْلِحٌ بَحَبَّ فَمِطْعَانُ أَشَل

Боблари Абдулмутталибнинг ҳовлисида ўлим уловлари чўктирилгач, у зотни оталарининг туғишган акаси, амакилари Абу Толиб ўз кафиллигига олди.

هَابَّرَ وَنَيْنِبَلِوَسْفَنَّا لِيَلَعُهُ مَدَّقٌ وَهَيْمَحٌ وَهَمَّهَ وَيَوْقِدُ مَزَعَبٌ هَتَلِوَأَفَكَبٌ مَأَقَف

У бу кафилликни кучли матонат билан, ҳиммату ҳимоя билан бажарди ва у зотни ўзидан ҳам, болаларидан ҳам устун қўйиб, тарбия қилди.

هُفَرَعَوَّ وَّ عِيْمَاشِلِلِ دَالْبُلِ الْيَلِيْلِ بِطُوبَاْ هَمَّعِ هَبْلَحَّرَّ عَنَسَ عَرَشَعِ يَتَنْتَا عَلَبْ اَمَلَو
هَآوَحَّوَّ ؤُؤْبْنَلِلِ فِصَّوْ نَمُّ هَزَآحْ اَمَبْ اَرِيْحَبُّ بِهَارِلِ

Ўн икки ёшга етганларида у зотни аммакилари Абу Толиб Шом юртларига сафарга олиб чиқди. Роҳиб Баҳиро ўзи билган, ўрганиб чиққан нубувват сифатлари асосида у зотни таниб қолди.

الْوَرْحُ الْوَرْحُ شِلْ اَلَدَجَّ سَدَقٌ هَيْبَنَ وَ هَلْ لَلْ وُسْرَ وَ نِيْمَلْ اَغْلَلْ دِي سُّ هَارَا يِّيْنِ لْ اَقَو
هَآوُفِّي بِنَلْ اَلْ اِنْدُجَّ سَي

У деди: «Мен уни оламларнинг саййиди, Аллоҳнинг расули ва набийи эканини кўрмоқдаман. Чунки унга дарахтлару тошлар сажда қилмоқда, улар фақат набийгагина сажда қиладилар.

دَقُّ ؤُؤْبْنَلِ اَمَّ تَاخَّ هَيْفَتَكَ نِيْبَ وَ ؤِيْ وَاْمَسَلْ اَلْمِ دَقْلَلْ بُّتُّ كَلْ اِيْفُ عَتَّعْنُ دِجَنْ اِنْ اِو
هَالَعَّ وَ رُوْنَلْ اَمَّ

Биз унинг мақтовини қадимий самовий китобларда кўрганмиз. Унинг икки кураги ўртасида нубувват мўҳри бўлиб, уни нур қоплаб, ўраб олгандир».

نَمُّ زَوَاجِيْ مَلَّ وَ هَبْ عَجَّ رَفَّ ؤِيْ دُوْهَيْ لَلِ نِيْ دِلْ هَاْ نَمَّ هَيْ لَعَّ اَفَّ وَّ حَّتَّ ؤَكَمَّ يَلِ اِلْ ؤُؤْرَبُّ هَمَّعَ رَمَّ اِو
هَارِصُّ بَسَّ دَقُّ مَلْ اَمَّ اَشَلْ

Кейин у яҳудий динидаги кишилардан хавфсираб, амакиларига у зотни ортга қайтаришни буюрди. Амакилари муқаддас Шомдан нарига ўтмай, у зотни олиб Бусрога қайтди.

كُرَابَ وَ مَلَّ سَوَّلَّ صُمَّ لَلِ اِمِّي لَسَتْ وَ ؤَا لَصَّ نَمُّ يَدَشَّ فَرَعَبْ مَمِّي رَكْلَلْ اَلْ رَبَقُّ مُمَّ لَلِ اِرْطَع
هَيْ لَعَّ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎНИНЧИ АТР

БУСРОГА САФАР ВА ТЎЙ

هَيْتَ فَلَا عَجَبٌ دَخَلَ رَأْسَهُ فِي رِصْبِ يَلِإِ رَفِئَسَ نَسَنِ رِشَعًا وَسَمَّخَ لَبَّ أُمَّ لَو
هَانَ أُمَّبُ مَوْقِيَّ وَهُمُ دَخِيَ رَسِيْمَ أُمِّ أَلْغُ عَمَّ وَ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам йигирма беш ёшга етганларида,
навқирон ёшдаги аёл Хадижанинг тижорат карвони билан Бусрога сафар
қилдилар. У зот билан Хадижанинг ғуломи Майсара ҳам бор эди. Майсара у
зотга хизмат қилар ва у зот кўзлаган ишларни бажарар эди.

أَلْظَهْرُ يَلِإِ أُمَّ ذِي فَارَعَفٍ هَيْتَ نَارِضٍ نَلِإِ بِهَارِ أَرْوْطِ سَنَدِ عَمَّ وَصِي دَلِي رَجَشَ تَحْتَ لَزَنَ وَ
هَأَوَّ وَفِرْأَوَّلِ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам насроний роҳиб Настуронинг кулбаси
ёнидаги бир дарахт тагига келиб тушдилар. Настуро дарахтнинг кенг
соясининг у зот томон бурилиб, пана қилиб турагнидан у зотни таниб
қолди.

هُلَّ أَلْصَخُ دَقُّ لَوْ سَرَرَوُ هَيْتَ نِ تَافِصُ وَذِي بَنِّ أَلِ طِقْدِ رَجَشَ لَلِ هَذِهِ تَحْتَ لَزَنَ أُمَّ لَاقِ وَ
هَأَبَّ حَوْلِ أَيْضَ فِلِإِ

У: «Бу дарахтнинг тагига покиза сифатли набийгина, Аллоҳ олий
фазилатлар билан хослаган, сийлаган расулгина тушади», деди.

مَعْنَبُ عَبَّاجِ أَفِي فَخْلِ أَلِ أَلْغُلِّ أَرَاهُ طِئَسَ أَرْمُحَ هَيْتَ عِي فَأَرَسِي مَلِ لَاقِ مُث
هَأَخَّ وَتَوَّ هَنْظَ أُمَّ هَيْ دَلِ قَحَفِ

Кейин махфий аломатларни билиш мақсадида Майсарага: «Унинг кўзида
қизиллик борми?» деди. Шунда у: «Ҳа», деб жавоб берди. Шундай қилиб,
унинг гумон қилиб турган, кўзлаб турган нарсаси тўғри бўлиб чиқди.

هَمَزُ كَأَنَّ مُمُّ هَنْ إِفِي وَطِ نَسْحَ وَمَزَعِ قِصْبُ عَمَّ نُنُكُ وَهُوَ قَرَفُ تَ أَلِ رَسِي مَلِ لَاقِ مُث
هَأَبَّ تَجَّ أَوَّ هُوَ بِنِ لِإِ بِي لَ أَعْتُ هَلِ لَلِ

Сўнгра у Майсарага: «Ундан ажрамагин, у билан чин азму қарор ва яхши
ният билан бирга бўл. Чунки у Аллоҳ таоло нубувват билан мукаррам
қилган ва танлаб олган кишидир», деди.

وَسَأَرَ يَلِ عِنَّا كَلَمًا وَهَيْتَ لِي فِي وَسَنِ نَبِيَّ هَوَّ أَلِ بَقِيْمُ عَجَبِي دَحُّ هَتْ أَرْفَ هَكَمَ يَلِ إِ دَاعِ مُث
هَأَلَّ طَأُ دَقِ سَمَّ شَلِ أَحْضُ نَمِ فِ رِشَلِ

Кейин у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам Маккага қайтдилар. Хадижа
болохонада бир гуруҳ аёллар ичида туриб у зотни кутиб турар экан,
муборак бошлари устида иккита фариштанинг қуёшнинг нуридан тўсиб,
соя солиб турганини кўрди.

نَمَّ هَيْدَلْ عَدَّوْ اُوْبَهْ اَرْلَا هَلْ اَقْ اَمَّ بَوَّ هَلْ كَرْفَسْ لْ اِي فِ كَلْ اَذِي اَرْ هَنْ اَبْ هَرْ سَيِّمَ اَهَرْ بَحْ اَوْ
هَامَّ نَوَّ اَهْ حَبَّرْ رَا جَّ تَلْ اَلْ كَلْ تِ اِي فِ هَلْ لْ اَفْ عَا ضَوَّ هَيْ صَوَّلْ ا

Майсара унга ўша нарсани тамомий сафар асносида кўрганини ҳамда унга роҳиб айтган ва унга тайинлаган тавсияни айтиб берди. Аллоҳ ушбу тижоратда фойдани, даромадни икки барабар кўп қилиб берди.

اَهْ سَفَنْ يَلْ اِلْ هَتْ بَطَخَفْ هَيْ رَبُّ لْ اِي لْ اِلْ هَلْ لْ اِلْ لُ وُسَرْ هَنْ اَهْ تَعَمَسَ وَا تَارْ اَمَّ بَ هَجْ يَدَحَلْ نَ اَبَفْ
هَا يَرْ بَطِ طَهْ وَا نَ اَمَّ يَلْ اِلْ نَ مَّ مُ شَتَلْ

Хадижа розияллоҳу анҳога кўрган, эшитганларидан у зотнинг Аллоҳнинг бутун махлуқотларга юборган Расули эканлари равшан бўлди ва у зотга иймон келтириш билан унинг ёқимли ҳидининг хушбўйлигини ҳидлаш учун у зотга ўзи учун совчи бўлди.

نِ دِي دَوْلَضَفَلْ اَهْ يَفْ اُوْبَعَرْ فْ هَيْ قَّتْ تَلْ اِلْ رَّبُّ لْ اِلْ وَا هَمْ هَيْ لْ اِلْ هَتْ عَدَّ اَمَّ بْ هَمْ اَمَّ عَا رَّبَّ حَ اَفْ
هَا وَا هَيْ مَوْ قَلْ اِلْ نَ مَّ لُ كَّ بَ سَ حَ وَا لْ اَمَّ وَا لْ اَمَّ حَ وَا

У зот ушбу олийжаноб, парҳезкор аёлнинг таклифини амакиларига айтдилар. Улар Хадижанинг фазли, дин-диёнати, жамоли, моли ва насаби эътиборидан унга рағбат билдиришди. Ҳамма у зот соллаллоҳу алайҳи васалламни ҳавас ҳам қилди.

دِمَ اَحَمَّ بَ هَلْ لْ اِلْ دِمَحْ نَ اُ دَعَبَ مَّ لَسَ وَا هَيْ لَ عْ هَلْ لْ اِلْ يَلْ صَ هَيْ لَ عْ يَنْ تَا وَا بِلْ اَطُوْبَ اَبَطَخَ وَا
هَارْسَ هَيْ فِ دَمَّ حُ يُّ مَّ يَطْعَ اَبَنْ هَلْ دَعَبَ هَلْ لْ اَوَّ وَا وَا لْ اَقْ وَا هَيْ نَسَ وَا

Абу Толиб никоҳ хутбасини ўқиди ҳамда Аллоҳга юксак мақтовлар билан ҳамд айтгач, у зот соллаллоҳу алайҳи васалламни мақтади ва: «Аллоҳга қасамки, бунинг ишлари мақталадиган бир буюк келажаги бордир», деди.

اَهْ تَدَا عَسَ قَبْ اَسَلْ اَهْ وُحْ اَلْ يَقْ وَا هَمْ عَ لْ يَقْ وَا هُوْبَ اَمَّ اَلْ سَلْ اَوْ هَا لْ صَلْ اَهْ يَلْ عْ هَنْ مَ اَهْ جَّ وَزَفْ
هَامَّ سَلْ يَلْ حَلْ لْ اِلْ مَّ سَابْ يَدُّ اِلْ اِلْ وَا لْ اِلْ وَا لْ اِلْ اَهْ دَلْ وَا وَا هَيْ لَ زَا لْ ا

Хадижани бахти кулиб боққани сабабидан отаси, бир қавлда амакси, яна бир қавлга кўра, акаси у зот соллаллоҳу алайҳи васалламга турмушга берган. У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам Халилнинг номини қўйган ўғилларидан бошқа барча фарзандларини Хадижадан кўрган эдилар.

كِرَابٌ وَا مَّ لَسَ وَا لْ صَّ مَّ هَلْ لْ اِلْ مَّ يَلْ سَتَ وَا لْ صَّ نَ مَّ يَدَّ شَ فَرَعَبَ مَّ يَرْ كَلْ اِلْ اَهْ رَبَّ قَّ مَّ هَلْ لْ اِلْ رَّ طَعْ
هَيْ لَ عْ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва

баракотингни ёғдиргин!

ЎН БИРИНЧИ АТР КАЪБАНИНГ ТАЪМИРИ

وَعَبَّعَ كُلُّ الشَّيْءِ رُقُوتَ نَبِّ نَسْنَسَ نَيْثَ الْثَوِّ وَاسْمَ مَخْمَلَسَ وَهِيَ لَعْلُ الْيَلَّصَ عَ لَبِّ امِّ لَوِ
وَوَعْفَرَدَارًا لِكُفِّ دَوْسَ الْإِرْحَاجِ لِعُفْرِ يَفِ اَوْعَزَانَتَ وَهِيَ حَطْبُ الْإِلِوُيِّ لِبَابِ اَوْعَادِصْنِ اِلْ
هَاجِر

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам ўттиз беш ёшга кирганларида Қурайш Каъбани қайта қуришга киришди. Чунки у Абтахнинг сели туфали ёрилиб кетган эди. Ҳажарул-Асвадни қўйиш устида низолашиб қолишди. Улардан ҳар бири уни қўйишни истар ва шуни умид қилар эди.

يَلِّ اِلْ اَوْعَادَتُ مُمْثُ هِيَ بَصُوعِ لَاتِ وَيَوْقُولَاتِ قَوْلِ اِيْلَعِ اَوْفَلِ اِحْتَوُلْ اِقْوَلِ اُولِ يِقْوَلِ اِمُطْعَوِ
هَانَ اَوْ بِيْ اَصِيْ اُرِيْ ذِيْلِ اِرْمَالِ اَوْضَوْفَ اَوْ اَصْنِ اِلْ اِ

Гап-сўз кўпайиб, урушишга қасам ичишди, ирқчилик авжига чиқди. Кейин бир-бирларини инсофга чақириб, ишни тўғри фикрлай оладиган ва ўйлаб иш кўрадиган кишига топширадиган бўлишди.

هَلِّ اِلْ اِيْلَصِيْ بِنِ اِلْ اِنْكَفِ هِيَ بِيْ شِلْ اِلْ اِنْدَسِ لِبَابِ نِمِ لِحَادِلْ وَاَمِيْ كِحْتَبِ مَكَحَفِ
هَاضِرَنَ وَهَلْبِقَنَ اِنْلُكُ وَنِيْمَالِ اِدَهْ اُولِ اِقْوَفِ لِحَادِلْ وَاَمِ لَسَ وَهِيَ لَع

Улар Бану Шайбалик Ҳарам хизматчилари* эшигидан биринчи бўлиб кирган кишини ҳакам қилишга ҳукм қилишди. Ундан биринчи кириб келган киши Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам бўлдилар. Шунда улар: «Бу Аминку! Ҳаммамиз уни қабул қиламиз ва унга рози бўламиз», дейишди.

يَفِ رَجَحْلِ اِعْضَوْفِ هِيَ لَوِّ مِلْمُ اِلْ اِدَهْ يَفِ مَكْحُحْلِ اِحْصَانِ وَكَيْ نَانُ هُوْضَرُ مُمْنَابُ هُوْرَبْحِ اَوْ
هَاقَتُرْمِيْلِ اِعْيَمِجُ لِيْ اَبْقَالِ اِعْفَرْتِ نَانِ رَمَامُ مُمْثُ بَوْتِ

Улар у зотга ушбу ташвишли ишда ҳукмрон ва раҳбар бўлишларига рози эканларини айтишди. Шунда у зот Ҳажарул-Асвадни бир кийимга қўйиб, уни қабилалар барчаси биргаликда у кўтариб олинадиган ергача кўтариб боришларини буюрдилар.

هَدَيْتَهُمْ لِيَسْأَلُوا اللَّهَ عَنِ الصَّوَابِ وَهُوَ يُعَلِّمُ الْوَسْوَاعِظَ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ
هَذَا نَبَأُ الْوَسْوَاعِظِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

Улар уни ўшал Каъбанинг бурчагидаги жойга олиб бориб қўйишди. Шунда у зот уни муборак қўллари билан ҳозирги ўрнига қўйиб, ўрнатдилар.

كِرَابٌ وَمُؤَلِّمٌ لِّلْجُنَّةِ وَالصَّوَابِ فَذَرْهُمْ لِيَدْعُوا صَاحِبَهُمْ فَسَوْفَ يُنَادُوا بِهِمْ فَسَيَكْفُرُونَ بِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар хидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН ИККИНЧИ АТР НУБУВВАТ ВА РИСОЛАТ

يَوْمَ نَبِّئُ الَّذِينَ ظَلَمُوا رَبَّهُمْ كَمَا نَبِّئُ الْمُؤْمِنِينَ وَمَا تَشَاءُونَ
هَذَا نَبَأُ الْوَسْوَاعِظِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

Илмли кишиларнинг энг муносиб сўзларига қараганда, у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам қирқ ёшга тўлганларида, Аллоҳ таоло у зотни бутун оламларга хушxabар берувчи ва огоҳлантирувчи қилиб юбориб, у зотнинг раҳматини ҳаммалари учун умумий қилди.

تَعْلَمُ الْكُلَّ شَيْئًا وَإِنَّ حِجَابَ رَبِّكَ كَانَ كَحُلِيِّنَ يَوْمَ تَكُونُ الْأَنْفُسُ كَالْهَرَابِ
هَذَا نَبَأُ الْوَسْوَاعِظِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

Аввалига олти ой тўлалигича чин, равшан туш бўлди. У зот бирор туш кўрсалар, жилвалари ярқироқ тонг ёруғидек аниқ ўнгидан келмай қолмас эди.

حِجَابُ رَبِّكَ كَانَ كَحُلِيِّنَ يَوْمَ تَكُونُ الْأَنْفُسُ كَالْهَرَابِ
هَذَا نَبَأُ الْوَسْوَاعِظِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

Туш билан бошланиши у зотга фаришта тўсатдан очиқчасига нубувватни олиб келиб, у зот унга қувватлари етмай қолмасин дея, башарий қувватни машқ қилидириш учунгина бўлган эди.

Сўнгра ўша муаттар, нозик исларни туюшга иштиёқманд бўлишлари учун уч йил ёки ўттиз ой ваҳий узилиб қолди. Кейин у зотга «Йа аййухал-муддассир» нозил қилинди, Жаброил уни олиб келиб, у зотга нидо қилди.

عُذِرْتُ بِكَ يَا قَبِيصَةَ بِأَنَّكَ لَمْ تَكُنْ تَعْلَمِينَ مَا نَزَلَ بِهِ رَبِّي فِي هَذِهِ اللَّيْلَةِ... ﴿١﴾ ﴿٢﴾ ﴿٣﴾ ﴿٤﴾ ﴿٥﴾ ﴿٦﴾ ﴿٧﴾ ﴿٨﴾ ﴿٩﴾ ﴿١٠﴾ ﴿١١﴾ ﴿١٢﴾ ﴿١٣﴾ ﴿١٤﴾ ﴿١٥﴾ ﴿١٦﴾ ﴿١٧﴾ ﴿١٨﴾ ﴿١٩﴾ ﴿٢٠﴾ ﴿٢١﴾ ﴿٢٢﴾ ﴿٢٣﴾ ﴿٢٤﴾ ﴿٢٥﴾ ﴿٢٦﴾ ﴿٢٧﴾ ﴿٢٨﴾ ﴿٢٩﴾ ﴿٣٠﴾ ﴿٣١﴾ ﴿٣٢﴾ ﴿٣٣﴾ ﴿٣٤﴾ ﴿٣٥﴾ ﴿٣٦﴾ ﴿٣٧﴾ ﴿٣٨﴾ ﴿٣٩﴾ ﴿٤٠﴾ ﴿٤١﴾ ﴿٤٢﴾ ﴿٤٣﴾ ﴿٤٤﴾ ﴿٤٥﴾ ﴿٤٦﴾ ﴿٤٧﴾ ﴿٤٨﴾ ﴿٤٩﴾ ﴿٥٠﴾ ﴿٥١﴾ ﴿٥٢﴾ ﴿٥٣﴾ ﴿٥٤﴾ ﴿٥٥﴾ ﴿٥٦﴾ ﴿٥٧﴾ ﴿٥٨﴾ ﴿٥٩﴾ ﴿٦٠﴾ ﴿٦١﴾ ﴿٦٢﴾ ﴿٦٣﴾ ﴿٦٤﴾ ﴿٦٥﴾ ﴿٦٦﴾ ﴿٦٧﴾ ﴿٦٨﴾ ﴿٦٩﴾ ﴿٧٠﴾ ﴿٧١﴾ ﴿٧٢﴾ ﴿٧٣﴾ ﴿٧٤﴾ ﴿٧٥﴾ ﴿٧٦﴾ ﴿٧٧﴾ ﴿٧٨﴾ ﴿٧٩﴾ ﴿٨٠﴾ ﴿٨١﴾ ﴿٨٢﴾ ﴿٨٣﴾ ﴿٨٤﴾ ﴿٨٥﴾ ﴿٨٦﴾ ﴿٨٧﴾ ﴿٨٨﴾ ﴿٨٩﴾ ﴿٩٠﴾ ﴿٩١﴾ ﴿٩٢﴾ ﴿٩٣﴾ ﴿٩٤﴾ ﴿٩٥﴾ ﴿٩٦﴾ ﴿٩٧﴾ ﴿٩٨﴾ ﴿٩٩﴾ ﴿١٠٠﴾

«Иқроъ бисми Роббика»нинг олдин тушурилишида у зотнинг нубувватларининг ўзлари даъват қиладиган кишиларини огоҳлантириш ва хушxabар бериш билан расул бўлишларидан илгари, олдин бўлганига далил бор.

كَرَّابَ وَوَمَلَسَ وَوَلَّصَّ مُؤَلِّلًا مِلْسَتِ وَوَالِصَّ نَمِّي دَشِّ فَرَعَبَ مَيَّرَكُّ لَأَوَّ رَبِّ قُمَّ لَلِ رَطِّ عَ هَ يَ لَ ع

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН УЧИНЧИ АТР ИЛК ИСЛОМ ДАВРИ

يَا لَيْلَةَ نَأْيِي بِّصَلِّ مَوْ عِي قِيَّيِّ صِلْ أَوْ رَاغِلْ بِحِصْرِكَ بُوْبُ أَلِ لَاجِرْلَا مِوَبَّ نَمَّ أَمَّ لَّوَّ وَأَوْ هَاقَّ وَوَّ هَبَّ لَقَّ أَوْ هَبُّ هَلَّ لَ تَبَّ ثِي تَلَّ أَعْجِي دَخَّ عَاسِّنْ لَ مَوْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламга эркаклардан биринчи иймон келтирган киши ғор ва садоқат соҳиби Абу Бакрдир. Болалардан Алий, аёллардан эса Хадижадир. Аллоҳ у билан Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг қалбларини собит қилган ва у зотни сақлаган эди.

هَاقَّ وَوَّ هَبَّ لَقَّ أَوْ هَبُّ هَلَّ لَ تَبَّ ثِي تَلَّ أَعْجِي دَخَّ عَاسِّنْ لَ مَوْ هَاقَّ وَوَّ هَبَّ لَقَّ أَوْ هَبُّ هَلَّ لَ تَبَّ ثِي تَلَّ أَعْجِي دَخَّ عَاسِّنْ لَ مَوْ

Мавлолардан Зайд ибн Ҳориса, қуллардан Билол бўлди. Уни Аллоҳ йўлида Умайя азоблаган эди. Уни мавлоси Абу Бакр қулликдан озод қилиб, унга совғалар инъом этиб, эҳтиром кўрсатди.

«Мавло» сўзи қул, қулликдан озод бўлган ва қул озод қилган деган маъноларни билдиради. Яъни бу сўз ушбу уч шахснинг барчаси учун ҳам ишлатилаверади ва ўрнига қараб, унинг мазмунини билиб олинади. Бу ерда у биринчисида озод бўлган қул маъносида, иккинчисида эса, озод қилувчи маносида ишлатилган.

نَمُّمٌ مَّهْرِيٌّ وَعَوْنٌ بَأْوِ وَوَدَّيْ سَوْدُغَسَوْنٌ مَلْسَاءُ مَثَاقَسَوْنٌ قِيْدُصِّتَلِّ قِيْحَرْ قِيْدُصِّتَلِّ لَهَنَّ

Кейин Усмон, Саъд, Саъид, Талха, Ибн Авф ва Сафия амманинг ўғли ҳамда Сиддиқ тасдиқ майини ичирган ва уни ичган бошқа кишилар мусулмон бўлишди.

Бу ерда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг аммалари назарда тутилган бўлиб, унинг ўғлидан мурод Зубайр ибн Аввом Асадий Қураший рру дир, розияллоҳу анҳу.

هَيْلَعَلْزُنُّ يَّتَحَّيْفَحْمَهَبْأَحْصَأَوْمَلَسَوُهَيْلَعَلْهَلَّيْلَصُّهُتَدَابِعْتَلْزَامَوُهَلَّيْلَيْلَقْلُخْلُأَعْدَبَرَهَجَف

То «Бас, сенга буюрилган нарсани ошкор қил!» ояти нозил қилингунича у зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ва асҳобларининг ибодатлари махфий бўлди. Кейин халқларни Аллоҳга ошкор даъват эта бошладилар.

*Ҳижр сураси, 94-оят.

أُوْوُوجَّتَفَّيْأَنْحَوْلَايَسْأَمْرَضْفَرْبَرَمَأَوْمَهَتَهَلْآبَاعَيَّتَحُّهُمُوقُّهُنَمْدُغَبَيْمَلَوُهَادَّأَوُهَوَادَّغْلَابَهتَزْرَابُّمَيْلَع

У зот уларнинг олиҳаларини айблаб, яккахудоликдан бошқасини рад этишга буюрганларидан сўнг қавмлари у зотдан узоқлашишди. Улар у зот билан буғз-адоват ҳамда озор-азият етказиш ила олишишга журъат қилишди.

يَشَّجَّالْأَيْحَانَلْأَيْلِإِسْمَخَهَنَسْيَفْأَوْجَاهَفَنِيْمَلْسُْمَلْأَيْلَعُءَالْبَلَّأَدَتْشَأَوْمَاحَتَّوْمُوقُّلْأَنْمَلُّكُهُبَاهَفِبِلْأَطُوبُأُهُمَعُهَيْلَعَبَدَحَّو

Мусулмолнларга балолар ёғиши шиддатли тус олди. Натижада улар бешинчи йили Нажоший томон ҳижрат қилишди. Пайғамбар алайҳиссаломни амакилари Абу Толиб қўллаб қувватлади. Одамлар у зотдан ҳайбатланишар, тортинишар эди.

يَلْأَعْتَهَلْوَوقِبَخَسُنُّمَثَّيْلَيْلِأَتَاعُاسَلْأَنْمِضَعَبُّمَأَيْقَهَيْلَعَضْرُفَو

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламга тунги соатларнинг бир қисмини ибодат билан ўтказиш буюрилган эди. Кейин Аллоҳ таолонинг «Бас, ўзингга осон бўлганини қироат қил ва намоз ўқи»,* деган сўзи билан у насх* қилинди.

Муззаммил сураси, 20-оят.

Насх – бирор шаръий ҳукми бошқа бир ҳукм билан бекор қилиш.

تَّأْوِيلُ لِّلَّابِجِ يَابَ خَسُّنٌ مُثِّبٌ شَاعِلَابِ نَاتَ غَكَّرَ وَادْعَ لَابِ نَاتَ غَكَّرَ هِيَ لَعَضْرُفَو
هَارَسَمَةَ لَيْلِي فِي سَمِّ خَلَا

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламга эрталабда икки ракат, кечқурунда икки ракат намоз ўқиш фарз қилинди. Сўнг сайр қилдирилган кечаларида беш вақт намознинг фарз бўлиши билан у ҳам насх қилинди.

هُجِّي دَخُهُ تَلَّتَو هِيَ زَّرَلَا هَتْوَمَبْ تَمْطِعُو وَرَشَاعِلَا نَمْلًا وَّش. فَصَنِي فِي بِلَا طُ وَبَاتَامُو
هَارُعَ قَيْتَو نِي مِلْسُمْلَا لِي لَعِ أَلْبَلَا دَشَوْ ثَالَتْ دَعَب

Ўнинчи йили шаввол ойининг ўртасида Абу Толиб вафот этди. У ўлиши билан мусибат яна ҳам катталашиб кетди. Уч кундан кейин Хадижа розияллоҳу анҳо ҳам унинг ортидан кетди. Синовлар мусулмонларга мустаҳкам илмоғини боғлаб олди.

أَفِي قَتِ تُغْدَيَ فَيُاطَلُ أُمَّا و هِيَ دَأْلُ كَمَّلَسَو هِيَ لَعِ هَلَالُ يِّلَصِرُ بْ شَيْ رُقْ تَعَقُ وَا و
هَارِقَ بَا جِلَابَا وَنَسْخِي مَلَف

Қурайш Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васалламга ҳар тур азият етказди. У зот Сақиф қабиласини даъват қилиш учун Тоиф томон йўл олдилар. Бироқ улар ўз жавоблари билан у зотнинг меҳмонликларининг ҳурматини яхши қилишмади.

تَبِيضُ حَيِّ حَرَاجَ لَابِ هَوْمَرُو هِيَ دَبِنُ سَلَابِ هُوَبَسَفَ دِي بَعَالُ وَا هَا فَسَلَا وَبِ أَوْعِ أَف
هَالَعَنَاءَامَّ دِلَاب

Балки улар у зот соллаллоҳу алайҳи васалламга қарши тентакларни ва қулларни гиж-гижлашди. Натижада улар хунук сўзлар билан у зотни ҳақоратлашди ва тошваранг қилишди, ҳатто у зотнинг ковушлари қонга беланди.

لِاقَفِ هِيَ بِصُعَلَا ي وَذَاهُ لَكَ الْهَوِي فِي لَابِ جَلَا كَلَمُ هَلْأَسَفَ انْ يَحَ كَمَّ يَلِ دَاعٌ مُث
هَالَوَتَيِ نَمُّ مَوْ بَالْ صَأْ نَمُّ هَلَلَا جَحْخِي نَأْ أَوْجَرَ يِّنْإِ

Кейин у зот маҳзун ҳолда Маккага қайтдилар. Тоғ фариштаси Тоифнинг ушбу мутаассиб аҳолисини ҳалок қилишни сўради. Шунда у зот: «Аллоҳ уларнинг пуштаридан Ўзини дўст тутадиганларни чиқаришини умид қиламан», дедилар.

كِرَابٍ وَّمَلَسَ وَّلَصَّ مُهَلَّلًا مِلْسَتَ وَوَالَصَّ نَمِّي دَشٍ فَرَعَبَ مَيَّرَكُلًا رَبَقٌ مُهَلَّلًا رَطَعِ
هَيْلَعِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар хидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН ТҮРТИНЧИ АТР ИСРО ВА МЕЪРОЖ

وَبِأَحْرَارٍ وَيَصْقَأُ الْإِدْجَ سَمَّ الْجِلْمِ لِأَحْلَادِ سَمَّ الْجَانِمِ طَقِيَّ وَدَسَجَ وَحُورَبَ يَرْسُ أُمُّ
هَالَعٍ وَرَاقُ وُلَا هَلَّجَ دَقُّ وَيَلُ وُلَا يَفَمَدَا يَأْرَفَاتِ وَأَمَّ سَلَا يَلِ هَبَجُ عَوَّيَّ سُدُقُلَا

Сўнгра у зот соллаллоҳу алайҳи васаллам руҳ ва жасадлари билан ўйғоқ ҳолларида Масжидул-Ҳаромдан Масжидул-Ақсога, унинг муқаддас майдонига тунда сайр қилдирилдилар ҳамда у зотни осмонларга олиб чиқилди. Ўшанда у зот биринчи осмонда Одамни кўрдилар. Дарҳақиқат, виқор уни улуғвор қилиб, чулғаб олган экан.

يَتَوُّ وَيُدِّي وَيَحِي وَيَتَلَّحَ نَبَاوَهُ قَتَلَا رَّبُّ لَلِ وَتُبَّ لَلِ نَبَايَسِي عَيْنَا ثَلَا يَفَو
هَابِصَ يَفَمَكُحُلَا

Иккинчи осмонда маъсума, олийжаноб, тақводор аёлнинг ўғли Ийсони ҳамда унинг холасининг ўғли, болалигидаёқ ҳикмат берилган Яҳёни кўрдилар.

عَفَرِي دَلَّ سِي رِيْدِيَّةَ بَارِلَا يَفَوَّيَّ لَامَجَلَا وَتَرُوصَ قِيَّيِّصَلَا فُسُويَّةَ ثَلَا يَفَو
هَالَعِ أَوْ هَنَّا كُمُ هَلَلَا

Учинчи осмонда ростгўй Юсуфни чиройли суратида кўрдилар. Тўртинчи осмонда эса Аллоҳ мартабасини баланд ва олий қилган Идрисни кўрдилар.

يَدُّلَا يَسُومُ عَسَدًا سَلَا يَفَوَّ وَيَلِيئُ أَرْسَالًا مُمًّا لَأَيَّ بَبَّ حُمًّا لَنُورًا مَّ عَسَمًا حَلَا يَفَوَّ
هَاجَنُ وَهَلَلُ أَمَلَكُ

Бешинчи осмонда Исроил уммати ўртасида маҳбуб бўлган Ҳорунни кўрдилар. Олтинчи осмонда эса Аллоҳ сўзлашган, У Зотга муножот қилган Мусо алайҳиссаломни кўрдилар.

هَلَلُ أَمَلَكُ وَطَلُّ نَسُوحٍ وَبَلَقُ لَمَالٍ سَبُّهُ بَرَّ عَاجِ يَدُّلَا مَيَّ هَارِبًا عِبَّ سَلَا يَفَوَّ
هَافَاغٌ وَدُورَمَنْ رَانَ م

Еттинчи осмонда Роббига саломат қалб ва соф дил билан келган Иброҳим алайҳиссаломни кўрдилар. Аллоҳ уни Намруднинг ўтидан сақлаб, қутқарган эди.

مَاقَمِ يَلِيئُ ضِقْمًا لِرُومٍ أَلْبَابِ مَالِقًا لَأَفِي رَصَعَمَسْ نَأَيَّ لِيَّ تَنْتُنُمًّا لَرَدِسِ يَلِيئُ مَثَّ
هَانَ دَأُوهُ يَفُ هَلَلُ أَمَلَكُ يَدُّلَا عَفَا كُمًّا ل

Кейин Сидратул-Мунтаҳога, қазою қадар ишларини битаётган қаламнинг шитирлашини эшитадиган ерга қадар, Аллоҳ у зотни Ўзига яқин қилган, яқинлаштирган жой бўлмиш «Тўқнашиш мақоми» гача кўтарилдилар.

هَارَأُمُ يَبُّو بُرُّ لِرَاضِحٍ مَّهَسُّ أَرِيَّ نِيَّ عِبُّ هَارَأُو وَيَلَالِ جَلَّارًا وَنَأَلًا بُحُّ حُ هَلَطَامًا أُو

Аллоҳ улуғворлик нурларининг ҳижобини кўтарди ва у зотга Парвардигор ҳузурида кўрган нарсаларини ўз кўзларига кўрсатди.

نِيَّ سَمَّخٍ وَتَمُّ أَيْلَعٍ وَهَيْلَعِ ضَرَفَوَّ وَيَتَأَدُّلَا يَلَامَجُّ لَأَيَّ لَالِدَالًا طَاسِبُّ هَلَطَسَبَوَّ
هَوَلَص

Аллоҳ Ўз жамоли зотийсида у зотга «идлол»* гиламини тўшади ва у зотга ҳамда умматларига эллик вақт намозни фарз қилди.

«Идлол» деб юқори мартабали тарафнинг нарғи тарафдаги кишига бемалол, ўзини эркин тутган ҳолда гаприб, эраклик қилишига қўйиб беришига айтилади.

يَفُ هَءَأَشَّ أَمَكَنْ نِيَّ سَمَّخُلًا حَ أَاهَلَوَّ وَيَلَمَعِ سَمَّخِ يَلِيئُ تَدَّرَفَلِ ضَفَلُ أَبَّ حَسَّ لَهَنَّ أُمَّثَّ
هَاضَقَوَّ لَرَ أَلَا

Фазл-марҳамат ёмғирлари сел бўлиб қуйилиб, намоз амалда беш вақтга туширилди ва унга Аллоҳ азалда хоҳлаб, ҳукм қилганидек, эллик вақтнинг ажри бўлди.

نَمَّ دَتْرَاوْ شَيْرُقْ هَتْ بَدَكَ وَ هِي وَرَوِ لِقَعْ يَذُّ لِكَوْ قِيَّيْ صِلْ هَقْ دَصَوِ وَ هِتْ لَيْلِ يَفِ دَاعٌ مُثْ
هَأَوْعْ أَوْ نَاطِيَّ شِلْ هَلْضَا

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам шу кечанинг ўзида қайтиб тушдилар.
Сиддиқ ва барча ақлу тафаккурли кишилар у зотни тасдиқлашди. Бароқ
Қурайш у зотни яна ёлғончига чиқарди, шайтон залолатга кетказган ва
адаштирган кишилар муртад бўлдилар.

كِرَابٍ وَ مِّلَسَوِّصٌ مُهَلِّلِ مَيْلِسَتِ وَ هَالِصٌ نَمِّي دَشٍ فَرَعَبٌ مَّيْرِكُلِ اَلْهَرَبِ قٌ مُهَلِّلِ رَّطَعِ
هَيْلَعِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар
ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва
баракотингни ёғдиргин!

ЎН БЕШИНЧИ АТР ДАЪВАТНИНГ ЁЙИЛИШИ

وَبَنَامِ آفِ هِي مَسْوَ مَلِ مَائِي أَلِ يَفِ هَلْ لُ لُ سَرُّ هَنْ أَبِ لِيْ أَبِ قُلِ يَلَعِ هَسْ فَنَ ضَرَعٌ مُثْ
هَأَضْرَبُ هَلْ لُ لُ مَّصَتْ خِرَاصٌ نَأَلِ نَمٌ هَسْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳаж мавсуми кунларида қабилаларга
ўзларининг Аллоҳнинг расули эканларини айтиб, тушунтирдилар. Ўшанда
ансорлардан Аллоҳ Ўз розилиги учун ажратиб олган олти киши у зотга
иймон келтирди.

رَهَظُوْ أَوْ فَرَصْنَا مُثْ هِي قَحَّ عَيْبُ هُوْ عَيْ أَبِ وَ أَلْجَرَّ رَشَعِ يَنْ ثَلِ لِبِ أَقُلِ يَفِ مُهْنَمٌ حَحَّ وَ
هَأَوَامٌ وَ هَلْ قَعْمٌ تَنَ كَفِ هَنْ يَدَمِ لِبِ مَ أَلِ سِ إِلِ أ

Келаси йили улардан ўн икки киши ҳаж қилди ва у зотга ҳақиқат
байъатини қилишди. Кейин қайтиб кетишди. Шундай қилиб, Ислом
Мадинада зуҳур қилди ва у Исломнинг қўриқхонаси ва турар жойи бўлиб
қолди.

هِي سِ وَأَلِ لِيْ أَقُلِ نَمِ نَاتْ أَرْمَ أَوْ هَتْ أَلَتْ وَ وَ نُوْ عَبَسِ ثَلِ لِ أَثَلِ يَفِ هَيْلَعِ مَدَقُوْ
هَأَرْسٌ هَحَّ حَ أَبِ يَقِ نَ رَشَعِ يَنْ ثَلِ أَمْ هَيْلَعِ رَمَّ أَوْ هُوْ عَيْ أَبِ فِ هِي حَرَّ رَحُّ لِ أَوْ

Учинчи йили Авс ва Хазраж қабилаларидан етмиш ёки етмиш уч киши ва иккита аёл у зот соллаллоҳу алайҳи васалламга келиб, байъат қилишди. У зот уларга ўн иккита аслзода, мўътабар нақибларни* раҳбар этиб тайинладилар.

Нақиб – кичикроқ гуруҳ раҳбари, оқсоқол.

رَحْمَةٌ مِّنْ مَّوَدَّةِ اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
وَأَنَّ أُولَئِكَ هُمُ الَّذِينَ يُدْعَوْنَ إِلَى الْإِسْلَامِ
وَأَنَّ أُولَئِكَ هُمُ الَّذِينَ يُدْعَوْنَ إِلَى الْإِسْلَامِ

Ислом миллатига дохил қишилар Маккадан улар томон ҳижрат қилишди. Улар куфрни тарк этиб ташлаб кетган, уни душман тутган кишиларга тайёрлаб қўйилган нарсаларга интилиб, ватанларини тарк этдилар.

Яъни Аллоҳ таоло ҳижрат қилган кишиларга ваъда қилган ажру савобларнинг умидида ҳижрат қилишди, уларнинг бундан бошқа мақсадлари, кўзлаган моддий манфаатлари йўқ эди.

أُولَئِكَ هُمُ الَّذِينَ يُدْعَوْنَ إِلَى الْإِسْلَامِ
وَأَنَّ أُولَئِكَ هُمُ الَّذِينَ يُدْعَوْنَ إِلَى الْإِسْلَامِ

Қурайш у зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг тездан ўз асҳобларига бориб қўшилиб олишларидан қўрқиб, у зотни ўлдириш маслаҳатини қилишди. Бироқ Аллоҳ у зотни уларнинг ҳийлаларидан сақлади ва қутқарди.

كُرَابٌ وَمِنْهُمْ لَمِيسٌ أَسْوَدٌ وَكَانَ مِنْهُمْ
مَنْ يُدْعَى إِلَى الْإِسْلَامِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН ОЛТИНЧИ АТР ҲИЖРАТ

رَحْمَةٌ مِّنْ مَّوَدَّةِ اللَّهِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
وَأَنَّ أُولَئِكَ هُمُ الَّذِينَ يُدْعَوْنَ إِلَى الْإِسْلَامِ

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламга ҳижрат қилишга изн берилди. Мушриклар ўзларича у зотни ўлим ҳовузига олиб бориш учун таъқиб қилиб, кузатишарди. Шунда у зот уларнинг олдиларига чиқиб, ҳовучлаб тупроқ олиб, уларнинг бошларидан сочдилар.

مُؤْمِنًا خَلَّالًا يَمْحَتُ اثَّالَتِ هِيَ فَمَاقَاوُ هِيَ غَمْلَابِ هِيَ فُقُيِّدَّصَلَّ زَافَ وَرَوْتَ رَاعٍ مَّأُو
هَامِحُ بَكَّانَ غَلَّأُو

Кейин Савр ғори томон йўл олдилар. Сиддиқ ўша ерда у зот билан бирга бўлишга муваффақ бўлди. У зот у ерда уч кун турдилар. Каптару ўргимчаклар у зотнинг ҳимоясида бўлди.

Савр ғори – Маккадан 4 км узоқликда, Масжидул-Ҳаромнинг жанубида жойлашган, денгиз сатҳидан 748 м баландликдаги, Аҳтал тоғидаги ғор. Ғор оғзининг баланлиги 1,25 м. ғорнинг икки оғзи бўлиб, ғарб томонидагидан Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам, шарқийсидан Абу Бакр Сиддиқ розияллоҳу анҳу кириб жойлашган.

هَلَّضَّرَعَتَ وَ هِيَ طَمْرِيخَ يَلَعَمَّ لَسَوَّ هِيَ لَعُ هَلَّالَ لِيَّ لَصَّوَّ وَ نِيْنَتَّالَّ هَلَّيَلُ هُنَّ مَاجَّحَ وَ
هَاعَدَّو هَلَّالَ لِيَّ لِيَّ هِيَ فَ لَّهَتَّ بَأَفَّ هَقَّأَرْسُ

Душанба кечаси икковлари йўлга чиқдилар. У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам энг яхши уловда эдилар. Суроқа у зотнинг йўлларини тўсиб чиқди. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам Аллоҳга ёлвориб, дуо қилдилар.

هَائِيَّ هَحَنَمَ فَنَامَ أَلَّهَ لَأَسَّوَّ هِيَ وَ قَوْلَ لَّهَبَّ لُصَّالَّ ضَرَّأَلَّ يَ فِ هِبَّ وَ بَعَّيَّ مَائِ أَوْقَ تَحَّأَسَفَ

Шунда унинг уловининг оёқлари қаттиқ, метин ерга ботиб қолди. Суроқа у зотдан омонлик сўраган эди, унга омонлик бердилар.

كِرَابَ وَ مَّ لَسَّوَّ لَصَّ مَّ هَلَّ لَإِمَّ لَسَّتَّ وَ هَلَّ صَّ نَمَّ يَّ دَشَّ فَرَعَبَ مَّ يَّ رَكَّالَّ هَرَبَ قَّ مَّ هَلَّ لَإِرَّطَّعَ
هَلَّيَّ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

**ЎН ЕТТИНЧИ АТР
МАДИНА ЙЎЛИДА**

°نُكَيْ مَلَفَا هَن مَن بَلْ وَأَمْ حَلَّ عَايَتْ بَا أُوْدَارَأُو ۖ ؕيَعَاذُ لِي دَبَّ عَمَّ مُأَي لَعَدِي دُقُب رَمَو
هَآوَح دَق كَل دُن مَرِيئِي شَل هُوَابِخ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам Қудайдда Умму Маъбад Хузоъиянинг олдидан ўтиб қолдилар. Улар ундан гўшт ва сут сотиб олмоқчи бўлишди. Аммо унинг чодирисида улар истаган бирор нарса йўқ эди.

Қудайд – Робиғ билан Суҳайб ўртасидаги жой.

Умми Маъбаднинг исми Отика бинти Холид бўлган.

°تَن دَأَفَا هُو بَلَحْ يَفَا هَن دَأَتْ سَفَا ۖ ؕيَعْرَل لِنَعْدُ جَلَا هَافَلَّخ تَيَبَلَا يَفَا ؕاش يَل رَظَنَفَا
هَآنُ بَصَّأَلْ بَلَحْ هُوَبْ نَاكُؤَلْ تَلْأَقُو

Шунда Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам уй ичидаги ориқлигидан подадан қолган бир қўйга қарадилар-да, уни соғишга изн сўрадилар. У изн бердию: «Агар унда сут бўлганида, уни ўзимиз соғиб олган бўлардик», деб қўйди.

مُؤَقَّلَا نَمُّ الْكَيَّ قَسَوَ وَبَلَحْ وَتَرَدَفَ ۖ ؕيَلَوَ وَهُوَ الْوَمَهَلَلَا عَدَا وَهُنَمَّ عَرَّضَلَا حَسَمَفَا
هَآوَرَأُو

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам унинг елинини силадилар ва Хожалари ҳамда Валийлари бўлмиш Аллоҳга дуо қилдилар. Шунда унинг елини сутга тўлди ва у зот уни соғдилар. У зот қавмдаги ҳар бир кишига сут ичириб, қондирдилар.

هَوَبَبَهَدَفَنَبَلَلَا يَارَوَدَبَّ عَمَّ وَبَبَأَعَجَفَ ۖ ؕيَلَجَ ؕيَا هَافَاي دَلْ هَرَدَاغَ وَءَا نِلْ أَلْمَوَ بَلَحْ مُثْ
هُوَ أَصْقَا يَل لِبَلَّحْ عَلَا

Кейин яна соғиб, идишларни тўлдирдилар-да, уни Умму Маъбаднинг ҳузурида бир равшан мўъжиза ўлароқ қолдирдилар. Абу Маъбад келди-да, сутни кўриб, қаттиқ ажабланди.

لُجْرَانُ بَرَمُّ تَلْأَقُو ۖ ؕيَنَبَلْ لِهَرَطِقَبْ صَبَتْ تَيَبَلَابْ بَلَّحْ أَلْ وَادَمَ كَلْ أُنْ لْأَقُو
هَآنْ عَمَّ وَهُنَّ مُتُّجْ أَدَكَ وَادَكَ كَرَابُ

У: «Бу сенга қаердан келди? Ахир уйда лоақал бир томчи сут берадиган соғин қўй йўқ эди-ку?!» деди. Шунда у: «Жисму жони баракали, ундай, бундай бир киши олдимиздан ўтиб қолди...», деди.

هَانَادُوْةَ عَبَّتْ اَوْ هَبَّ نَمَّ اَلْهُرُّ وَ لَوْ هُنَّ اَبَّ عِيَّهَلْ لِكَبَّ مَسْقَاً وِ شَيْ رُقُبْ جِاصْ اَدَهَلْ اَقَوَفْ

Абу Маъбад: «У Қурайш қабиласининг соҳибидир», деди ва агар у зотни кўрганида, у зотга иймон келтириб, эргашишини ва яқин бўлишини айтиб, барча олиҳалар номи билан қасам ичди.

عِيَّ كَزَلْ اَهُؤْ اَجْرًا هَبَّ تَقَرُّشًا وَّ لَوْ اَلْغِيَّ بَرَّ رَشَعًا يِنَاثِ نَيِّنْ اِلْ اَمَّوَيَّ نَيِّنْ دَمْلَمْلَمْدَقُوْ
هَ اَوْ قَتَّ يَلَعْ اَهْ دِجْسَمَسَّ سَّسَّ اَوْ اَبَّ قَبَّ لَزَنُوْ رَا صَنَّ اَلْ اَهُ اَقَلَّتْ وَّ

У зот робиъулаввал ойининг ўн иккинчисида душанда куни Мадинага кириб келдилар. У зот туфайли ушбу мусаффо Мадинанинг ҳамма тарафи ёришиб кетди. У зотни ансорлар қабул қилиб олишди. У зот Қубога тушиб, унинг масжидини тақво узра бино қилдилар.

Мадина олдин Амолиқлардан Ясриб исмли киши номи билан аталар эди. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳижрат қилиб борганларидан сўнг, уни «Тайбаҳ» (гўзал, хушбўй, ёқимли) деб атадилар. Чунки Ясриб сўзи «ёмонлик» маъносини билдирар эди. Кейинроқ шаҳар «Мадинатун-Набий», «Мадинатун-набавия», яъни «Пайғамбар шаҳри» деб номланадиган бўлди. Ўрта асрларга келиб, уни «Ал-Мадинаҳ ал-Мунаввараҳ» – «Мадинаи Мунаввара» деб номлаш урф бўлди.

كِرَابٍ وَّ مِّلَسَ وَّ لَصَّ مَّهَلَّ لِمَيْلَسَتَّ وَّ اَلَصَّ نَمَّ يَدَشَّ فَرَعَبَّ مَيْ رَكْلًا اَهْرَبَقُ مَّهَلَّ لِرَطْع
هَيْ عَ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН САККИЗИНЧИ АТР У ЗОТНИНГ ХИЛҚАТЛАРИ

عِيَّ نَسْرَتَ اَفْصَوْتِ اذْ اَقْلُحَّ وَّ اَقْلُحَّ سَا نَلْ اَلْمَكَا مَّ لَسَّ وَّ هَيْ لَعْ هَلْ لَ اِيَّ لَصَّ نَا كَّ وَّ
رَا فِ شَا لْ اَبَّ اَهُ اَمَّ هَلَّ خَكَّ اُنَّ يِنَّ يِنَّ اَلْ اَسَّ اَوْ اَهُ رَمَّ حَبَّ اَبَّ رَشَّ مَنَّ وَّ لَلْ اَصَّ يَبَّ اَهُ اَقْلُ اَلْ اَعُ وَّ بَرَّ مَّ
هَ اَبَّ حَ اَحَّ جَّ زَلْ اَحَّ نُمَّ دَقْ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам хилқат ва хулқда энг мукаммал инсон, улуг шахсият, порлоқ ва юксак сифатларга эга зот эдилар. Ўрта бўй, бироз қизиллик аралашган оқ рангли эдилар. Кўзлари кенг, сурма сурилгандек. Киприклари узун. Қошлари ёйдек ва чўзиқ.

نَبِيٌّ دَخَلَ لَيْلَةَ الْهِجْرِ مِنْ بَيْتِ جَدِّهِ عَسَاوُ هَنْسَحَ مَفْلَعِ سَاوِنَانَ سَأَلَ جَلْفُ مِ
هَانَ قَوْلًا نَبِيٌّ رَغْلًا نَسَحَ بِأَذْيَدِحْ أَضْعَبَ هَفْنًا يَفِ أَرْي

Тишларининг ораси очиқ. Оғизлари кенг, гўзал. Пешоналари кенг, ҳилол каби эди. Яноқлари теккис. Бурунларида бироз дўнглик кўринар эди. Бурун тоғайлари гўзал, қийғирбурун эдилар.

ثَكَ بِقَعْلٍ مَحَلَّ لَيْلَةَ الْقِدْسِ دَارَكُلَّ مَحْضَ نَبِيٍّ فَكُلَّ طَبَسَ نَبِيٌّ كُنَّ مَلَّ نَبِيٌّ بَ امَّ دَيْ عَب
هَيْ لَعُ هَلَّ لَيْ لَصَ هَيْ فَتَكَ نَبِيٌّ وَ هَيْ نُدُّ أَلَّ مَحَّ شَلَّ يَلَّ إِ هُ رَغَّ شَ سَأَرَلَّ مِ طَعَّ هَيْ جَلَّ لَلَّ
هَالَ عَوْ رُؤُنَّ أَلَّ مَّ عَدَّقَ هُؤُبُّ نَلَّ مَتَّ اَخَّ مَلَّ سَو

Икки елкалари ораси узоқ, кафтлари кенг, бўғимлари гўштли, товонлари камгўшт, соқоллари қалин, бошлари катта, сочлари қулоқларининг юмшоқларига тушган эди. У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг икки кураклари ўртасида нубувват муҳрлари бор бўлиб, уни нур қоплаб, ўраб турар эди.

هَيْ كُنَّ سَمَّ لَلَّ تَحَفَّ نَلَّ نَمُّ بَيْ طَأُ هُ فَرَعَّ وَ وُلُّؤُلَّ كَمَلَّ سَوَّ هَيْ لَعُ هَلَّ لَلَّ يَلَّ صُ هُ قَرَعَّ وَ
هَاقَتْ رَأْبَبَّ صُنْمُ طَخَّ نَبِيٌّ أَمَّنَّ أَكَّ هَتَّ يَشْمُ يَفِ أَفَّ كَتَّ يَو

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг терлари марварид каби эди. Унинг бўйи мушкнинг ҳидидан ҳам хушбўй эди. У зот юрганларида худди баланд тепаликдан тушаётганга ўхшардилар.

رَأْسَ هُنَّ مِ دَجَّ يَفِ هَيْ رِشَلَّ هَدَيْ بَحَفَّ أَصُ مَلَّ أَحَفَّ أَصُ يَمَلَّ سَوَّ هَيْ لَعُ هَلَّ لَلَّ يَلَّ صَنَّا كَّ وَ
نَبِيٌّ نَمُّ هَلَّ هُ سَمَّ فَرَعَّ يَفِي بَّ صَلَّ سَأَرَّ يَلَّ عَ أَعَّ ضَ يَوَّ هَيْ رَهَبَّ عَ حَائَّرَ مَوْ يَلَّ
هَارْدِيَّ وَ هَيْ بَّ صَلَّ لَلَّ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам кўришадиган кишилари билан муборак қўллари ила кўришардилар. Натижада ўша одам ўз қўлида кечгача абҳарий* бўйларни туяр эди. У зот қўлларини ёш болаларнинг бошларига қўяр, у зотнинг айнан ўша болани ушлаганлари болаларнинг орасида танилиб, яққол билиниб турар эди.

Абҳарий – жасмин ва шу каби ўсимликлар ҳиди.

رَأْمَ هُ تَعَّ اَنُّ لُؤُقَيَّ هَيْ رَدَّبَلَّ لَلَّ هَيْ لَلَّ لَلَّ يَفِي فَرَمَقَلَّ لُؤُلَّ أَلَّتْ فَي رِشَلَّ لُؤُ هُ جَّ وَ وُلَّ أَلَّتْ ي
هَارِيَّ رِشَبَّ أَلَّ وَ هُ لَثَمَّ هُ دَعَبَّ أَلَّ وَ هُ لَبَق

У зот соллаллоҳу алайҳи васалламнинг муборак юзлари бадр* кечасидаги ой каби порлаб турар эди. У зотни мақтаган киши: «У зотдан олдин ҳам, кейин ҳам у зотнинг ўхшашларини кўрмадим ва бошқа бирорта ҳам инсон кўрмайди», дер эди.

Бадр – ўн тўрт кунлик ой, тўлин ой.

كِرَابٍ وَمَلَسَ وَصَّ مُهَلِّلِ مَيْلِ سَتِّ وَهَلِّصَ نَمِّي دَشِّ فَرَعَبِ مَيْرِكْ لِي هَرَبَقٍ مُهَلِّلِ رَطْعِ
هَلِّعِ

Аллоҳим! У зотнинг шарафли қабрларини саловату саломнинг муаттар ҳидлари билан хушбўй қилгин. Аллоҳим! У зотга саловату салом ва баракотингни ёғдиргин!

ЎН ТЎҚҚИЗИНЧИ АТР ХУЛҚ-ОДОБЛАРИ

هَبَّوْثُ غُفْرِي وَهَلِّعَنْ فُصْحٍ يَدْغُضُ أَوْتِلِ أَوْ عَيْ خَلِّ دِي دَشِّ مَلَسَ وَهَلِّعِ هَلِّ لِي لَصَّ نَاكَ وَ
نِي كِاسَمَلِ أَوْ عَارِقُ فُلِّ بَحِّي وَهَلِّ رَسِّ رِي سَبِّ هَلِّ هَلِّ مَدِّخِي فُ رِي سَيِّ وَهَلِّ أَشُّ بُلِّ حِي وَ
وَرُقِّ فُلِّ هَلِّ عَقْدَا أَرْقِي قَفُّ رُقِّ حِي أَلِّ وَهَلِّ زِيَّانَ جُ عِي شِي وَهَلِّ هَاضَمِ دُوعِي وَهَلِّ عَمُّ سَلِّ حِي وَ
هَاضَمِ

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам ўта ҳаёли ва тавозели эдилар. Ковушларини ямар, кийимларини ўзлари тикар, қўйларни соғар ва аҳлларининг хизматида гўзал бир суратда елиб-югурар эдилар. У зот фақирларни ва мискинларни яхши кўрар, улар билан бирга ўтирар, уларнинг касалларини кўргани борар, жанозаларига қатнашар эдилар. Фақирлик тупроққа ўтиргизиб, ташвишга солган бирор кишини паст санмас эдилар.

أَلِّ وَهَلِّ دُبُّ عِلِّي وَدَوِّ هَلِّ مَرَّ أَلِّ عَمِّ شِي مَيِّ وَهَلِّ كِيَّ أَمِّ بَدِّحِ لَبِّ أَقِي أَلِّ وَهَلِّ دَعِّ مَلِّ لَبِّ قِي وَ
هَاضَمِ رِي ضَرِّي وَهَلِّ لَعَتِ هَلِّ لَبِّ ضَعِّي وَهَلِّ كُؤُلِّ مَلِّ أَبَائِي

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам узрни қабул қилар, бирор кишига у ёқтирмайдиган ҳолатда рўпара бўлмас эдилар. Бева аёллар ва қуллар билан бирга юрар, подшоҳлардан ҳайбатланмас, Аллоҳ таоло учунгина ғазабланар ва У Зотнинг розилиги учунгина рози бўлар эдилар.

ҳам,

لَضَفَوَہْمُ عَن بٍ اُورَشُبَتْ سَا نِي دِلَّ اِي صُوصُ حُلَّ اَوْ بِقَانِ مَلَا يِلْ وَا وَا تَعْيَ رَشَدَ لَمَحَبَّ وَا
هَلَلْنَا نَم

шунингдек, Аллоҳдан фазл ва неъматлар ила хушхабар олган, гўзал сифатлар ва хусусиятларга эга бўлган, У Зотнинг шариатининг хомилларини ҳам (Сенга васила қилиб сўраймизки),

نَمَّ مَلِكُ لَحَجَّ نُنْتَوَّ وَا يِنَّا لَصَالِحُ اِلَّا لَمَعُ اَلْاَوَّلِ اَوْ قَوْلَا اِي فَا اِنَّا لَوَمَّ اِي اِنَّا قَفَّوْتُنَا
هَانُمَّ وَا وَا بَلَطَمَّ نَمَّ عَمَّ اَسَلَا وَا نِي بِي اَعْلَا وَا نِي رِضَا حُلَّ اِلَّا

эй Хожамиз! Бизларни сўзда ҳам, амалларда ҳам холис ниятга муваффақ қилгин ва ҳозир бўлганларнинг барчасини талаб-мақсадларини амалга оширгин.

هَانَنَّا طَلَّ كَبَّ اَمَلَّ اَلْنَا نَمَّ اِنَّا لَقَّقَّ حُتَّ وَا وَا يِبَلَّ قَلَّ اِءَا وَا دَا اَلَا وَا تَا وَا شَلَّ اِلَّا رَسَا نَمَّ اِنَّا صَلَّ حُتَّ وَا

Бизларни шаҳватларнинг кишанидан ва қалбий касаликлардан халос қилгин ҳамда Сендан кутган умидларимизни рўёбга чиқаргин.

هَوَا وَا هَوَا وَا نَمَّ اِنَّا لَعَجَّ تَا اَلَّ وَا وَا يَلَّ بَا وَا وَا هَلَّ دُمَّ لُكَّ رَشَّ اِنَّا يَفَّ كَتَّ وَا

Барча кулфату бало-офатлардан Ўзинг бизга кифоя қилгин ва бизларни нафси ҳавоси тойдирганлардан қилиб қўймагин.

هَانَا يِنَّا جَبَّ بِنَّا دَلَّ كُ اِنَّا عَا وَا حَمَّ تَا وَا وَا يِنَّا جَّ اَيِنَّا اَدَّ اَفَّ وَا طَقَّ نِي قِي لِي لَّا نَسُحُّ نَمَّ اِنَّا لَيَّا نُنُّ دُتَّ وَا

Чин иймон гўзалликларини ёр пишиб, яқин бўлиб турган узум бошларидек бизга яқин қилгин. Содир этган барча гуноҳларимизни биздан ўчиргин.

هَانَا غَا كَا اَوْ سَا نَمَّ عَا مَيَّا دُتَّ وَا وَا رَفَّ عَمَّ وَا وَا حَمَّ رُبَّ اَيِنَّا سَلَّ اَلَّا حَا نَمَّ نِي اَنَّا خَا نَمَّ اَدَّ اِنَّا غَمَّ جُ مَغَّ تَا وَا

Ушбу жамоатимизни нурафшон совғаларинг хазинасидан раҳмату мағфират билан ўрагин ва ҳамиша Ўзингдан бошқадан беҳожат қилгин.

هَا جَا رَا وَا كُ يَفَّ هَلَّ مَّ اِمَّا جَا رَلَّ لُ لَّا وَا وَا يَزَمَّ وَا اَمَّا قَا مَلَّا اَسَلَّ لُ لَّا تَلَّ عَا كُ نَا مَّ هَلَّ لَّا

Аллоҳим! Албатта, Сен ҳар бир сўровчига ўзгача бир мақом ва имтиёз ҳамда ҳар бир умдворга Сендан орзу-умид қилган нарсасини бериб қўйгансан.

هَانَا وَا جَا رَا كُ نَمَّ اَمَّا اِنَّا لَقَّقَّ حَا وَا وَا يِنَّا دَلَّ لَّا كُ بَا وَا مَّ نِي جَا رَا اِنَّا لَوَمَّ اِي كَا اِنَّا لَأَسَّ دَقَّ وَا

Эй Хожамиз! Биз Сенинг хузурингдаги ҳадяларингдан умид қилган ҳолда Ўзингдан сўрамоқдамиз. Сендан умид қилган нарсаларимизни рўёбга чиқаргин.

اَدَّهٗ يَفْرِخُ لَآ اَدَّهٗ لَعَجَّ نَمَلٌ رَجَالٌ مَطْعَاوُ هِيَ غُرْلٌ اَوَّاعٌ رَجُلٌ اَوَّاعٌ اَوْ تَاغُرْلٌ اَحْلُصَّ اَوْ تَاغُرْلٌ اَمَّا مُمَّهٗ لَلِ اِهْ اَنْجَاوُ كَرَابُ مُمَّهٗ لَلِ اَمَّا

Аллоҳим! Қўрқувларни эминликка айлантиргин. Раҳбарларни ҳам, халқни ҳам Ўзинг ислоҳ қилгин ва ушбу муборак кунда бу хайр мажлисни қилган, ташкиллаштирган кишига ажрларини улкан қилиб бергин.

مُمَّعِيَّ اَتَيْغَ اَنْقُسَاوُ هِيَ حَرَّةٌ نَمَلٌ مَالٌ سَالٌ دَالٌ بَرَّئِ اسْوَدَّ لَبُّ لَآ اَدَّهٗ لَعَجَّ اَمَّا مُمَّهٗ لَلِ اِهْ اَبْرُوَ سَبَّ سَبَّ سَلِ اِهْ بَيْسُ اَبَايَسُنَا

Аллоҳим! Ушбу шаҳар ва бошқа Ислон юртларини эмин ва фаровон қилгин ҳамда устимиздан оқими биёбону тепаликларни қамрайдиган ёмғир ёғдиргин.

يَجَّ نَزْرَبُّ لَآ يَلِ اِنْ مَرَفَعَجَّ اَنْ دَيْسُ هِيَ دِلُّ وَّمَلُّ اِهْ رَّبَّخُ مُمَّهٗ لَلِ اَدُّرَبُّ لَآ اَدَّهٗ لَعَجَّ سَا نَلُّ رَفَعَاوُ اَمَّا تَنْ مُمَّهٗ لَلِ اَمَّا تَنْ مُمَّهٗ لَلِ اَمَّا

Ушбу гўзал мавлид чопонларининг тўқувчиси, нисбаси – мансублиги Барзанжийга бориб етадиган, саййидимиз Жаъфарни Ўзинг мағфират қилгин.

اَهْ اَنْ كُسَاوُ هَلَّ يَقَمَّ نَبِيُّ رَقْمٌ لَآ اَمَّ لَعَجَّ اَوَّاعٌ اَوَّاعٌ رَجُلٌ اَوَّاعٌ اَوْ تَاغُرْلٌ اَحْلُصَّ اَوْ تَاغُرْلٌ اَمَّا مُمَّهٗ لَلِ اِهْ اَقَّحَاوُ

Уни Ўзингга бўлган яқинликни қўлга киритишга ва орзу-умидларига етиштир. Унинг истироҳатгоҳини, масканини муқарраблар билан бирга қилгин.

اَهْ اَمَّ سَا هَلَّ يَلِ اَحْ صَا نَمَّ وَاَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ

Унинг айбларини, ожизлигини, нўноқлик ва дудуқликларини Ўзинг ёпгин. Шунингдек, ушбу мавлидни ёзган, ўқиган ва унга қулоқ солган ҳамда тинглаганларнинг ҳам.

اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ اَهْ اَقَّحَاوُ

Куллий ҳақиқатлар* ичра тажаллийни илк бор қабул қилган зотга ҳамда у зотнинг оилалари, асҳоблари ва у зотга ёрдам берган, у зотни дўст тутган

кишиларга салоту салом йўллагин.

«Куллий ҳақиқат» деганда башарият назарда тутилган.

لَفَاخْمَلُا رُوْدُصٌ تَلَحَّتْ وَ ءِيْرَهَ وَجِ طَارِقُاَبٌ يَّرِدُاِ وَفِصَوٌ نُمٌ نَاذَالَا تَفِنُّشْ اَم
ءَالِحِ دُوْقُعِبَ ءَفِيْنُمَلَا

Зотан, қулоқлар у зотнинг дурдек васфларидан гавҳар болдоқлар билан зийнатланди ҳамда олий йиғинларнинг кўкслари унинг шодалари билан безанди.

ءَايَبْنَاَلَا مِاَخٍ دَمْحُمٌ اَنَالْوَمَو اَنَدِّيَسِ يَلَعِ مِيْلَسْتَلَا مَتَاوَا ءَالصَلَا لَضَفَاو
نِيْعَمَجَا وَبَاخْصَاوَاوَلَا يَلَعَو نِيْلَسْرُمَلَاوَا

Саййидимиз ва хўжамиз, анбиё ва пайғамбарларнинг сўнгисига ҳамда у зотнинг оилаларига, асҳобларига – барча-барчаларига энг афзал саловатлар ва энг тугал саломлар бўлсин!

بَّرَهَلَلْ دُمَحْلَاوَاو نِيْلَسْرُمَلَا يَلَعُ مَالَسَوَاو نُوْفِصَيَا مَعَزْعَلَا بَرَكْبَرَا نَاخْبُسَا
نِيْمَلَاغَلَا

Сенинг Роббинг, иззат Робби улар қилаётган васфдан покдир. Ва юборилган Расулларга салом бўлсин! Оламларнинг Робби Аллоҳга ҳамд бўлсин!

Таржима Аллоҳ азза ва жалланинг фазли ва ёрдами билан 31/01/2013м. 19/03/1434 ҳ. да ўз ниҳоясига етди.

Аллоҳдан камчилик ва нуқснларимизни афв этиб, ушбу озижона уринишимиздан мусулмонларни манфаатдор этишини сўраймиз! Амин!